



**Geïntegreerd**  
**Lokaal Cultuurbeleid 2014-2019**  
**Jette**

# Inhoudstafel

---

## Inleiding

### Deel 1 : Jette in kaart gebracht

<b>Hoofdstuk 1 - Situatieschets - met feiten gezegd! .....</b>	<b>5</b>
Jette, een jonge en groene gemeente .....	6
Een dosis diversiteit .....	7
Jette bouwt aan de toekomst van morgen .....	8
Het lappendeken Jette .....	9
<b>Hoofdstuk 2 - De sociaal-culturele kaart – wist u dat?.....</b>	<b>11</b>
De drie culturele partners doorgelicht.....	11
Bibliotheek.....	11
Gemeenschapscentrum Essegem .....	13
Gemeente Jette, dienst cultuur .....	14
Co-creatie .....	15
Het culturele veld omgespit .....	15
Het middenveld.....	15
De scholen .....	16
Andere Jetse centra .....	16
En ook nog... .....	17
<b>Hoofdstuk 3 - Inspraak en adviesorganen.....</b>	<b>18</b>
Participatieve processen .....	18
Adviesorganen .....	19
<b>Hoofdstuk 4 – Sterktes en zwaktes, kansen en bedreigingen.....</b>	<b>21</b>
Terugblik.....	21
Sterkte-zwakte analyse .....	21
Kansen- Bedreigingen .....	21

### Deel 2 : Plannen 2014-2019

<b>Hoofdstuk 5 – Transversaliteit .....</b>	<b>23</b>
Beleidsprioriteiten Vlaamse Gemeenschap, .....	24
Het lokaal cultuurbeleid .....	24
De openbare bibliotheek.....	24
Het cultuurcentrum.....	24
Accenten Vlaamse Gemeenschapscommissie.....	24
Van toepassing op de drie partners .....	24
Specifiek voor GC Essegem .....	25
<b>Hoofdstuk 6 - Visie op cultuurbeleid .....</b>	<b>26</b>

Vijf pijlers.....	26
Kernaspecten.....	26
<b>Hoofdstuk 7 - Accenten die elke partner legt tijdens de komende beleidsperiode .....</b>	<b>28</b>
Dienst cultuur .....	28
Openbare bibliotheek .....	28
Gemeenschapscentrum Essegem.....	30
<b>Hoofdstuk 8 - Strategische en operationele doelstellingen.....</b>	<b>33</b>
S1: Jette kent een hecht sociaal-cultureel weefsel.....	33
S2: Erfgoed is de motor van een sociale en culturele dynamiek.....	33
S3: Door culturele activiteiten in de publieke ruimte aan te bieden, wordt de wijkdynamiek gestimuleerd en ontmoeting gecreëerd .....	34
S4: Jettenaren krijgen de kans om zich persoonlijk te ontwikkelen op sociaal-cultureel vlak.....	35
S5: Inwoners zijn de ambassadeurs van het lokaal cultuurbeleid.....	36
S6: Een Jettenaar weet waar hij informatie over het culturele aanbod kan vinden .....	37
<b>Hoofdstuk 9 - Financiële middelen .....</b>	<b>39</b>
Middelen van de dienst cultuur.....	39
Middelen van de bibliotheek.....	39
Middelen GC Essegem.....	40
<b>Hoofdstuk 10 – GC Essegem en de zes grote thema’s samengevat.....</b>	<b>41</b>
Omgevingsgericht werken in een grootstedelijke context .....	41
De vrijwilliger .....	41
Betrokkenheid en burgerparticipatie.....	41
Verenigingen.....	42
Samenwerking .....	42
Diversiteit en interculturaliteit .....	43
<b>Hoofdstuk 11 – Inhoudelijk vervolg.....</b>	<b>44</b>

### [Deel 3 : Bijlagen](#)

## Inleiding

---

Jette is jong en oud, sepiabruin van de oude foto's en hedendaags fluocaleidoscopisch, een razende tram tijdens de spits naast het kabbelende Laarbeekje. Die 'tweekantigheid' houdt voor Jette veel culturele beloftes in: een internationale Magritteveek, die het absurde in de huiskamer brengt? Senioren die keet schoppen -in het Brusselaars-Nederlands- met de eigenwijze ketten van het basisonderwijs? Cultuur met en zonder hoofdletter? Ook de nieuwsgierigheid naar schoonheid, de goesting om zich uit te leven of te excelleren in creativiteit... brengt mensen bij elkaar. Die ontmoeting is telkens een eerste spadesteek voor een open sociaal weefsel, onontbeerlijk voor het bouwen aan een gemeente waar het goed is om te wonen, te leven of te werken.

In de grootstedelijke context van onze gemeente -jawel, ook Jette kent al enige tijd een groeispurt en vervelt razendsnel- is het niet eenvoudig om een relevant Nederlandstalig cultuurbeleid op te zetten. Kennis van het sociaal-culturele weefsel en een neus voor nieuwe ontwikkelingen is hier nodig om het culturele leven van de Nederlandstalige gemeenschap een vanzelfsprekende, gewaardeerde stek te geven.

Het is ook belangrijk om voorbij de natuurlijke en institutionele grenzen, op zoek te gaan naar goede ideeën en structurele samenwerkingsverbanden. Want binnen Jette zijn er nog grenzen te overstijgen: ongeacht de taal, de sociaal-economische situatie, de levensfase of ieders interesses, moet het mogelijk zijn om van tijd tot tijd, samen aan cultuur te doen.

Dit lokaal cultuurbeleidsplan, de kapstok waaraan de verschillende partners in de gemeente hun jaarlijks actieplan ophangen, moet een inspiratiebron zijn om het culturele bouwsel in Jette te ondersteunen en uit te werken. In de pagina's die volgen staat beschreven hoe cultuur het best tot zijn recht komt in Jette en hoe we met zijn allen meer cultuur kunnen proeven, oefenen, koesteren en delen.

Het Jets lokaal cultuurbeleidsplan is daarom zowel ambitieus als bescheiden. Ambitieus genoeg om met culturele partners veelbesproken activiteiten op te zetten en om een doelpubliek zo goed aan te boren, dat iedereen er wakker van wordt. En bescheiden genoeg om te beseffen dat een cultuurbeleid inspirerend werkt in wederzijds respect voor ieders vrijheid en zin voor cultuur.

Voorzitter cultuurraad,  
Stefan De Latte

## DEEL 1: Jette in kaart gebracht

---



## Hoofdstuk 1 - Situatieschets - met feiten gezegd!

Brussel is een unieke metropool. Het is een grootstad die constant in verandering is. Brussel krijgt mede vorm dankzij haar 19 verschillende gemeenten. Elk schrijven ze hun eigen verhaal, terwijl ze samen aan dezelfde uitdagingen werken. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de kenmerken van de gemeente Jette, voor zover ze relevant zijn voor het lokaal cultuurbeleid.

### JETTE, EEN JONGE EN GROENE GEMEENTE

Jette is de groene long van het noordwesten van de hoofdstad. Ze heeft een totale oppervlakte van vijf vierkante kilometer, waarvan ongeveer 1 vierkante kilometer bestaat uit parken en bossen (Poelbos, Boudewijnpark, Dielegembos, ...).

Jette grenst aan de gemeentes Asse (noorden), Wemmel (noorden), Laken (oosten), Molenbeek (zuiden), Koekelberg (zuiden) en Ganshoren (westen).

Op 1 januari 2013 bedroeg het Jets bevolkingsaantal 49.384 inwoners. Dit is een stijging van ruim 11% ten opzichte van 2008. Voor 2020 wordt er geschat dat er 55.061 inwoners zullen zijn. De gemiddelde leeftijd bedraagt momenteel in Jette 38,8 jaar. Een behoorlijk jonge leeftijd, die zich ook uit in het aandeel van kinderen, jongeren en jongvolwassenen in de bevolkingscurve. Meer bepaald 50,56% van de totale Jetse bevolking valt binnen de leeftijdscategorie 0-35 jaar. Deze leeftijdsgroep zal volgens de voorspellingen de komende jaren procentueel ook het meest stijgen<sup>1</sup>. Een gegeven dat de verjongende trend, die in Brussel wordt waargenomen, bevestigt.

Structuur en kenmerken van de bevolking (2011)

	Aantal	%
0-19 jaar	11.952	24,9
20-64 jaar	28.347	59,1
65 jaar en meer	7.648	16,0
Gemiddelde jaarlijkse bevolkingsgroei (2000-2010)		1,7
Vooruitzicht gemiddelde jaarlijkse bevolkingsgroei (2010-2020)		1,6
Aantal geboorten per duizend inwoners (2010)		17

Tabel 1: Bron FOD Economie - ADSEI; berekeningen BISA (MBHG).

Toch is er ook een significante groep ouderen (65+) in de gemeente. Gezien de specifieke noden van deze leeftijdsgroep moet het lokaal cultuurbeleid ook aandacht schenken aan deze groep senioren.

<sup>1</sup> Bron: FOD Economie - ADSEI; berekeningen BISA (MBHG).

Naast de algemeen verjongende trend wordt er eveneens een trend van individualisering waargenomen. 64,4% procent van de huishoudens in Jette heeft geen kinderen, 35,6% wel<sup>2</sup>. Van deze eerste groep 'huishoudens zonder kinderen' heeft 67% bovendien de status alleenstaand. In de groep 'huishoudens met kinderen' is dat net niet de helft. Toch wordt de gemiddelde grootte van een privaat huishouden geraamd op 2,18 personen<sup>3</sup>.

Types private huishoudens (2008)	Jette	
	Aantal	%
Alleenstaanden	8.859	43,0
Personen zonder familiekeren	1.306	6,3
Echtparen zonder kinderen	3.104	15,1
Echtparen met kinderen	3.778	18,3
Eenoudergezinnen	3.439	16,7
Huishoudens met twee of meer familiekeren	125	0,6

Tabel 2: FOD Economie - ADSEI; berekeningen BISA (MBHG).

### **EEN DOSIS DIVERSITEIT**

Tot de eerste wereldoorlog was enkel het zuiden van Jette verstedelijkt. Het noorden onderging pas vanaf de jaren '50 een verstedelijking. In 1970 piekte de bevolking met meer dan 40.000 inwoners. Gedurende 30 jaar stagneerde dit cijfer, maar door de komst van de nieuwe wijk in de buurt van het AZ-VUB, 'de tuinen van Jette' kreeg het bevolkingsaantal een nieuwe boost<sup>4</sup>.

Deze algemene bevolkingsgroei heeft ook een zekere invloed op de huisvesting. Uit cijfers van 2001 blijkt dat 74,4% van de bevolking in een appartement woont<sup>5</sup>. De gemiddelde oppervlakte per woning bedraagt vandaag 103,4m<sup>2</sup> per woonst (2012)<sup>6</sup>. De afgelopen 10 jaar zijn er verschillende nieuwbouw- en renovatieprojecten uitgevoerd in Jette, met voornamelijk aandacht voor appartementen. De keuze voor deze vorm van wonen is niet alleen een antwoord op de toenemende bevolking. Het is bovendien ook vaak de enige betaalbare vorm van wonen in de stad.

Wanneer de sociaal-economische situatie van de Jettenaars onder de loep wordt genomen, dan is het aandeel van de actieve (werkend en werkzoekend) en de niet-actieve bevolking (pensioentrekend, studenten, huisvrouwen, ...) gelijkmatig verdeeld. Toch groeit 25,6% (2007) van de kinderen en de jongeren op in een huishouden zonder betaald werk en dit terwijl de werkloosheidsgraad in Jette iets onder het Brusselse gemiddelde ligt (+/- 18%). Het gemiddeld inkomen per fiscale aangifte bedraagt

<sup>2</sup> De ontbrekende 2,37% representeert de mensen die in een klooster, rusthuizen of dergelijke leven.

<sup>3</sup> Bron: FOD Economie - ADSEI; berekeningen BISA (MBHG).

<sup>4</sup> Bron : Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofdstad (2010). Gemeentelijke fiches voor de analyse van lokale statistieken in het Brussel Gewest: Gemeente Jette. Editie 2/2010, Fiche nr. 10.

<sup>5</sup> Bron : Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofdstad (2010). Gemeentelijke fiches voor de analyse van lokale statistieken in het Brussel Gewest: Gemeente Jette. Editie 2/2010, Fiche nr. 10.

<sup>6</sup> Bron: FOD Economie – Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie

ongeveer 24.000 euro (2009), wat net onder het gemiddelde ligt van het Brussels Hoofdstedelijk gewest en beduidend lager is dan het Belgische gemiddelde<sup>7</sup>.

In vergelijking met de andere Brusselse gemeenten hebben de Jettenaren voornamelijk de Belgische nationaliteit, met name 80,4% (2011). Andere voorkomende nationaliteiten zijn: Marokkanen, Fransen, Italianen, Spanjaarden, Polen, Congolezen en Roemenen.

Voornaamste vreemde nationaliteiten (2010)

	Aantal	%
Marokko	1.145	13,3
Frankrijk	990	11,5
Italië	757	8,8
Polen	740	8,6
Roemenië	647	7,5
Spanje	573	6,6
Congo-Kinshasa	429	5,0
Portugal	283	3,3
Armenië	220	2,5
Turkije	219	2,5

Tabel 3: FOD Economie - ADSEI; berekeningen BISA (MBHG).

Ook het Huis van het Nederlands verzamelt heel wat gegevens over de achtergrond van de Jetse cursisten Nederlands. Zo volgen 953 cursisten les in Jette, maar wonen ze elders. 353 cursisten wonen effectief in Jette en volgen er eveneens les. Er zijn tot slot ook cursisten, met name 276, die in Jette wonen, maar in een andere gemeente les volgen. In de groep mensen die les volgen in Jette, zijn de meeste cursisten vrij jong. 306 cursisten zijn jonger dan 25 jaar, 496 tussen de 26–35 jaar, 329 tussen 36–45 jaar en 178 cursisten zijn ouder dan 45 jaar. 34% van deze cursisten heeft een diploma hoger secundair onderwijs, 13% heeft een bachelordiploma, 13,2% een masterdiploma, 39,8% heeft geen diploma. De grootste groep zijn de beginnende cursisten van niveau 1.1 (414). De grote meerderheid van de cursisten volgt Nederlandse les met als motivatie het verhogen van de sociale redzaamheid (58.4%). Voor de groep cursisten die in Jette wonen zijn gelijkaardige cijfers op te tekenen.

### **JETTE BOUWT AAN DE TOEKOMST VAN MORGEN**

De groei van de jonge bevolking schemert ook door in de cijfers van het Nederlandstalig onderwijs. Jette staat op de 4<sup>de</sup> plaats van de Brusselse gemeenten met het meest aantal kleuters in het Nederlandstalig kleuteronderwijs. Tijdens het schooljaar 2009-2010 bedroeg het totaal ingeschreven aantal kinderen: 723 kleuters en 925 lagere schoolkinderen<sup>8</sup>, goed voor 23,66% van de totale schoolgaande (3 tot 12 jaar) bevolking in Jette. Uiteraard wonen niet al deze kinderen in Jette. Cijfers van Onderwijs Vlaanderen

<sup>7</sup> Bron : Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofdstad (2010). Gemeentelijke fiches voor de analyse van lokale statistieken in het Brussel Gewest: Gemeente Jette. Editie 2/2010, Fiche nr. 10.

<sup>8</sup> Tijdens het schooljaar 2012-2013 bedroegen de leerlingenaantal: 782 kleuters, 1006 lager onderwijs en 1105 secundair onderwijs.



tonen aan dat 49,63% van de leerlingen in een Nederlandstalige Jetse school effectief uit Jette komen. De andere leerlingen wonen voornamelijk in de buurgemeenten (Brussel 17,85%, Sint-Jans-Molenbeek 10,64%, Koekelberg 2,87% en Ganshoren 2,75%)<sup>9</sup>.

De cijfers van het secundair onderwijs zijn minder spectaculair, maar dit heeft vooral te maken met het feit dat er twee secundaire scholen zijn, ten opzicht van 7 basisscholen en verschillende wijkafdelingen.

### HET LAPPENDEKEN JETTE

Net zoals elke gemeente, kent ook Jette verschillende deelgebieden, met elk hun eigen karakteristieken. Er zijn vijf grote deelgebieden te onderscheiden, met name Basiliek (zuidwesten), Woeste (zuidoosten), Centrum (midden), Boudewijnpark-Dielegembos (noordoosten) en Heymbosch-UZ Jette (noordwesten). Wanneer elk gebied onder de loep wordt genomen, kan het volgende besloten worden (gebaseerd op cijfers van 2007):

	<b>Basiliek</b>	<b>Woeste</b>	<b>Centrum</b>	<b>Boudewijnpark Dielegembos Heizel Houba</b>	<b>Heymbosch UZ Jette</b>
<u>Bevolkings- dichtheid</u>	Hoog	hoog	gemiddeld	hoog	laag
<u>Bevolkings- structuur</u>	jong tot gemiddeld	jong	gemiddeld	jong tot gemiddeld	gemiddeld tot oud
<u>Soort huis- houden</u>	gezinnen met kinderen + éénpersoons- huishoudens	gezinnen met kinderen + éénoudergezinnen	mix	gezinnen zonder kinderen	gezinnen zonder kinderen + éénpersoons- huishoudens
<u>socio- economische status</u>	laag	laag	gemiddeld	gemiddeld	hoog

<sup>9</sup> Bron: onderwijs Vlaanderen



## Hoofdstuk 2 - De sociaal-culturele kaart – wist u dat?

In Jette valt er elke dag iets te beleven op vlak van cultuur en dit in de breedste zin van het woord. In eerste instantie heb je de drie grote culturele partners, maar daarnaast zijn er meer dan 50 verenigingen elke dag opnieuw actief op vlak van het erfgoed, het etnisch culturele leven, de jeugd, de senioren, de buurt, de amateurskunsten en het sociaal-culturele leven. Dit hoofdstuk geeft in vogelvlucht een zicht op dit sociaal-culturele veld.

### DE DRIE CULTURELE PARTNERS DOORGELICHT

#### **Bibliotheek**

De bibliotheek van Jette is een goed draaiende bib in het Brusselse, die kan rekenen op de steun van het gemeentebestuur en die gedragen wordt door een gemotiveerd team van medewerkers. Ze werd in 1980 opgericht en is doorheen de jaren geëvolueerd tot een van de grotere Nederlandstalige gemeentelijke bibliotheken in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Sinds enkele jaren maakt ze eveneens deel uit van BruNO, het Brussels Netwerk van Openbare bibliotheken.

De bibliotheek bevindt zich in het centrum van Jette aan het Kardinaal Mercierplein, naast de Franstalige bibliotheek en vlakbij het treinstation. Ze vindt onderdak in een gebouw dat specifiek ontworpen is om er een bibliotheek in te huisvesten. Het gebouw heeft ook een eigen polyvalente zaal, waarin uiteenlopende activiteiten plaatsvinden: van tentoonstellingen en lezingen tot vergaderingen. Tevens zijn alle ruimtes toegankelijk voor rolstoelgebruikers. Door haar ligging is de bibliotheek goed bereikbaar met het openbaar vervoer. Parkeergelegenheid voor fietsen is eveneens voorzien.

De bib zet al jaren sterk in op een uitgebreid collectie-aanbod, klantvriendelijke medewerkers en dito dienstverlening, een sterke scholenwerking en een gevarieerd aanbod van activiteiten. Laagdrempeligheid draagt ze hoog in haar vaandel, onder anderen door gratis ontlening van al haar materialen, gratis lidmaatschap, ruime openingsuren, doelgroepenwerking, aangepaste externe communicatie, ...

#### ▪ Werkingscijfers 2012

Grootte werkgebied <sup>10</sup>	14.908 inwoners
Grootte collectie	58.938 items
Aantal uitleningen	136.233
Aantal leners	4.605

Niettegenstaande de gemiddelde grootte van haar werkgebied, heeft de bib van Jette al jaren het hoogste publieksbereik<sup>11</sup> in Brussel<sup>12</sup> met name 31% in 2012. Van haar gebruikers is 44% jonger dan 15 jaar en van alle leners woont 42% in Jette.

<sup>10</sup> Werkgebied = 30% van het totaal aantal inwoners van Jette

<sup>11</sup> publieksbereik = leners/werkgebied x 100

<sup>12</sup> Brussel = geheel van Nederlandstalige gemeentelijke bibliotheken

- **'Zonder collecties, geen bib'.**

Het samenstellen, ontsluiten en ter beschikking stellen van de verschillende collecties - die inspelen op de behoeften van de lokale bevolking - is de grote kernactiviteit van de bib.

In de bib van Jette kan de gebruiker terecht voor jeugdboeken (aparte afdeling), boeken voor volwassenen, stripverhalen, kranten en tijdschriften maar ook voor een uitgebreide collectie cd's, dvd's en nog een aantal cd-roms.

Om de collectie actueel te houden worden jaarlijks zo'n 6.000 nieuwe materialen aangekocht. Het collectiebeleid van de bib spitst zich echter niet alleen toe op de nieuwigheden. Jaarlijks worden op een structurele manier minstens evenveel verouderde werken uit de collectie gewied.

Naast haar fysieke collecties stelt de bibliotheek ook drie pc's voor het publiek ter beschikking. Zo kunnen gebruikers gratis het internet raadplegen.

- **Scholenwerking**

Zoals hoger vermeld is de samenwerking met de scholen een andere sterke pijler in de werking van de bibliotheek. Alle klassen van de zeven Nederlandstalige Jetse lagere scholen, komen op maandelijkse basis naar de bib om jeugdboeken te ontlenuen. Ook enkele scholen uit de buurgemeenten Ganshoren en Koekelberg komen met enkele klassen naar de bib.

Naast de traditionele klasbezoeken verzorgt de bibliotheek ook instructiebezoeken voor secundaire scholen, cursisten Nederlands en voor de studenten kleuteronderwijs van de Erasmushogeschool. Daarnaast ondersteunt ze leesbevorderende projecten op school en is ze ook een partner van Brede School Essegem (BRES).

- **Doelgroepenwerking**

Sinds enkele jaren heeft de bib een speciaal aanbod uitgewerkt voor anderstalige kinderen uit het Nederlandstalig basisonderwijs in Jette, zoals de wekelijkse taalateliers op woensdag en zaterdag, Boekenbende aan Huis (BAH) en een maandelijks voorleesuurkje.

Ook naar senioren toe zijn er specifieke projecten opgestart zoals Bib aan huis, een maandelijks openingsvoormiddag voor een seniorencentrum en cursussen informatica.

- **Andere cultuureducatieve activiteiten**

Daarnaast organiseert de bib ook activiteiten rond de bibliotheekweek, Jeugdboekenweek, Digitale week, Voorleesweek... en speelt ze in op projecten en initiatieven van Bibnet<sup>13</sup>, Locus<sup>14</sup> en het Steunpunt Brusselse Bibliotheken (SBB).

---

<sup>13</sup> projectorganisatie van de Vlaamse Overheid, die er voor zorgt dat bibliotheken ook in een digitale omgeving een meerwaarde kunnen betekenen voor hun publiek

<sup>14</sup> Steunpunt voor bibliotheken, cultuur- en gemeenschapscentra en lokaal cultuurbeleid in Vlaanderen

## Gemeenschapscentrum Essegem

Gemeenschapscentrum Essegem is een van de 22 gemeenschapscentra, die samen het Cultuurcentrum Brussel vormen, een initiatief van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Elk gemeenschapscentrum heeft een werking op het vlak van:

1. communicatie, onthaal en dienstverlening
2. culturele participatie, animatie en spreiding
3. educatie en permanente vorming

Alle activiteiten die kaderen in deze werking worden verbonden door het begrip gemeenschapsvorming. Het GC Essegem heeft een divers aanbod -sociaal, cultureel of artistiek van aard- om tegemoet te komen aan deze bepaling.

Eerst en vooral is Essegem **een vrolijk en warm centrum** waar kinderen graag over de vloer komen tijdens de wekelijkse knutsel- en sportateliers, of om in de vakantie actief en creatief bezig te zijn. Ook de ouders worden niet vergeten in het centrum. Zij kunnen eens per maand, op zondagochtend, samen met hun kroost naar de ontbijtvoorstellingen van 'Uit de Veren'. Terwijl de ouders genieten van een ontbijtbuffet, rollebollen de kinderen op de speelvloer. Na dit culinair intermezzo kijken ze vervolgens samen naar een theatervoorstelling.

Dat Essegem mensen wil samenbrengen, blijkt ook uit de volgende **fijne en waardevolle initiatieven**, al dan niet in samenwerking met lokale partners. Het artiestenparcours zorgt ervoor dat kunst dicht bij de bevolking wordt gebracht. Klassiek in de Abdij laat jong en oud genieten van klassieke concerten. Door samen te werken met wijkcomités en andere sociaal-culturele partners wil Essegem zoveel mogelijk mensen betrekken bij de werking en lokale initiatieven ondersteunen. Ook verenigingen kunnen in Essegem terecht voor logistieke of administratieve steun. Hebben ze materiaal nodig, zoeken ze een zaal of iemand die hen kan helpen bij het kopiëren van hun boekje? In Essegem zijn ze aan het juiste adres. Voor elke vereniging wordt bekeken wat nodig is en hoe het centrum voor de beste ondersteuning kan zorgen. Door op maat te werken, probeert Essegem zo goed mogelijk aan ieders noden tegemoet te komen.

In Essegem kan iedereen ook terecht voor allerlei **cursussen**: zumba, pilates, do it yourself, turnen voor senioren, kantslossen en veel meer. Ook om Nederlands te leren ben je in Essegem aan het juiste adres. Elke dag komen er talloze cursisten over de vloer, die les volgen aan verschillende snelheden en op verschillende niveaus. Door samen te werken met vier verschillende onderwijsinstellingen (CVO Brussel/NT2, CVO Meise – Jette, CVO Strombeek – Grimbergen, Brusseleer), kan er op elk moment van de dag les gevolgd worden. Op maandag wordt er bovendien verwoed Nederlands gesproken aan de conversatietafels van Babelut. Om alle inschrijvingen in goede banen te leiden, zit het Huis van het Nederlands elke donderdag in het gemeenschapscentrum. Zo kan iedereen zich ter plekke inschrijven.

Voor de scholen wordt elk jaar **een gevarieerd cultureel aanbod** samengesteld. Alle kinderen kunnen in Essegem komen kijken naar voorstellingen en films en samen met hun klas workshops volgen, die begeleid worden door kunstenaars. Voor de leerkrachten worden vormingen georganiseerd waar ze later zelf met hun klas mee aan de slag kunnen.

Essegem is ook een trekker van de **Brede School Essegem (BrES)**. De brede schoolcoördinator werkt vanuit het gemeenschapscentrum en wordt daar door de personeelsploeg van het GC ondersteund. De lokalen en zalen worden ter beschikking gesteld van BrES om activiteiten uit te voeren. Als lid van de stuurgroep van BrES denkt Essegem mee na over het programma en de uitwerking van acties. Door actief mee te werken aan de Brede School, wil het gemeenschapscentrum nog meer ouders, kinderen en scholen betrekken bij de werking.

Essegem is ook een **informatiepunt** voor de lokale bevolking. In het centrum kan je op elke weekdag terecht voor antwoorden op (bijna) al je vragen en zeven keer per jaar verschijnt het huisblad 'Gazet van Jette'. Voor dit magazine wordt samengewerkt met een redactieraad van vrijwilligers. Zij bepalen de inhoud, schrijven de artikels, nemen de foto's en zorgen ervoor dat de krant de vinger aan de pols houdt van de Jetse bevolking.

Tot slot wordt het café (**Taverne Ter Linden**) uitgebaat door vzw Eat. Eat is een project in de sociale economie dat mensen uit kwetsbare groepen kansen wil geven op de arbeidsmarkt. Hun medewerkers krijgen een opleiding in de horeca, doen werkervaring op en volgen Nederlandse les. Eat werkt onder andere samen met het OCMW van Jette om potentiële medewerkers aan te trekken. Dit zorgt ervoor dat ze ingebed zijn in het lokale weefsel. Essegem ondersteunt Eat tevens door te helpen met het uitwerken van een communicatiestrategie, het opzetten van publiekswervende activiteiten en door het ter beschikking stellen van ruimtes die exclusief door de vzw gebruikt kunnen worden. Het café is de plek waar de verschillende publieken van het gemeenschapscentrum elkaar kruisen en elkaar kunnen ontmoeten.

### **Gemeente Jette, dienst cultuur**

De dienst cultuur staat in eerste instantie ten dienste van alle Jettenaren. Samen met de andere diensten, die het gemeentebestuur rijk is, wil de gemeente Jette alles in het werk stellen om de Jettenaren een brede waaier van moderne diensten aan het bieden. De dienst cultuur doet dit door via verschillende initiatieven bij te dragen tot het sociaal-culturele leven.

Vooreerst werkt de dienst samen met de partnerorganisaties en de verenigingen, door hen **financieel, logistiek en organisatorisch te ondersteunen** bij de verwezenlijking van hun activiteiten. Enkele voorbeelden uit de afgelopen beleidsperiode zijn Rockardinal, Jazz Jette June, Jetlag, het bloemenconcert, ... Dankzij de steun van de gemeente krijgen de verenigingen een extra duwtje in de rug.

Daarnaast formuleert de dienst cultuur ook **een eigen sociaal-cultureel aanbod**. Het Joermêtfestival, het kerstconcert, het artiestenparcours, Klassiek in de Abdij en het verenigingendorp zijn hier slechts enkele voorbeelden van.

Tot slot waakt de dienst, samen met de cultuurraad, over de **culturele belangen** in de gemeente. Het is haar taak om een integraal en lokaal cultuurbeleid uit te werken en vervolgens het beleid te stimuleren in het belang van alle inwoners.

Om dit alles te kunnen realiseren werd de dienst cultuur in verschillende cellen opgesplitst met elk een eigen focus:

- De *cel jeugd* laat jongeren enerzijds kennismaken met elkaar, ongeacht de sociaal-culturele achtergrond, en anderzijds met de verschillende vormen van cultuur. Dit doet ze via laagdrempelige projecten, die steeds in samenwerking met de Jetse scholen of de Jetse jeugdverenigingen op poten worden gezet.
- De *cel Brede School* verhoogt de ontwikkelingskansen van kinderen door hen aan te moedigen en te motiveren in het opgroeien tot zelfstandige jongvolwassenen en sociaal-maatschappelijk betrokken burgers. Dit verwezenlijkt BrES via een structureel samenwerkingsverband tussen de dienst cultuur, GC Essegem, school Vande Borne, Sint-Pietersschool, Sint-Michiëlsschool, de bibliotheek, de Jetse academie en Intervalle Jette.
- De hoofdtaak van de *cel Nederlandstalige cultuur* bestaat uit het ondersteunen van het plaatselijk Nederlandstalig verenigingsleven, het organiseren van culturele evenementen en tentoonstellingen. Daarnaast is de cel tevens belast met de opmaak en de uitvoering van het cultuurbeleidsplan.
- De *cel bi-culturele zaken* is een samenwerking tussen de Vlaamse en de Franse gemeenschap en organiseert drempelverlagende activiteiten met als doel integratie, ervaringsuitwisseling en ontmoeting.
- De *cel senioren* biedt een vraaggestuurd sociaal-cultureel aanbod en wil op deze manier de senioren bewustmaken van het belang van een actief leven.

## Co-creatie

De dienst Vlaamse Gemeenschap, het gemeenschapscentrum Essegem en de Nederlandstalige bibliotheek werken samen aan het algemeen belang van het sociaal-culturele veld. Via een maandelijks stafoverleg proberen de drie partners te streven naar een gedeelde kijk op de gewenste toekomst door gedragen acties en projecten op poten te zetten. Want door samen te componeren komen we in een wereld terecht die niemand afzonderlijk had kunnen bedenken (ct. Tom Barman). Om diezelfde reden worden de Brede School en de Jetse Academie ook bij dit stafoverleg betrokken.

## HET CULTURELE VELD OMGESPIT

### Het middenveld

Als er één ding als een paal boven water staat, dan is het wel dat Jette volop in beweging is. Sinds enige tijd zijn er volop kruisbestuivingen aan de gang tussen jonge en minder jonge organisaties (denk maar aan het intergenerationeel project 'Zodoende, geef het door'), tussen psychosociale en culturele verenigingen (vb. Samen Inburgeren) en tussen professionals en amateurs.

Meer dan 50 verenigingen met een Nederlandstalige en/of tweetalige werking, verspreid over heel Jette, zorgen er elke dag opnieuw voor dat Jette bruist en dat de gemeente kan rekenen op een gevarieerd en kwalitatief vrijetijdsaanbod<sup>15</sup>.

---

<sup>15</sup> Als bijlage vindt u de lijst van alle verenigingen met een Nederlandstalige of tweetalige werking

Ook de grote groep aan vrijwilligers die deze verenigingen rijk zijn, mag niet vergeten worden. Zij investeren namelijk mee in de gezelligheid en de leefkwaliteit van hun gemeente, net zoals talrijke wijkcomités en de jonge artiesten, die zich creatief uitleven in Jette.

Dankzij de actieve inzet van dit middenveld participeert de Jetse bewoner aan het sociaal-cultureel leven, wat op zijn beurt het thuisgevoel in de eigen gemeente stimuleert. Ook zij zijn dus een uiterst belangrijke partner om tot een duurzaam en geïntegreerd lokaal cultuurbeleid te komen.

## **De scholen**

Duizenden kinderen en jongeren vinden dagelijks de weg naar verschillende Jetse scholen, gaande van kleuterscholen tot de Vrije Universiteit Brussel, campus Jette<sup>16</sup>. Elke onderwijsinstelling legt, vanuit haar strekking, eigen accenten. Toch is cultureel leren elke school niet vreemd en past het bovendien perfect binnen de pedagogische visie van eenieder. Het gaat enerzijds om kinderen kansen te bieden en anderzijds om hen te leren om deze kansen te benutten zodat ze hun eigen talenten, interesses en mogelijkheden kunnen ontwikkelen. Cultuureducatie binnen de school uit zich op verschillende manieren. Zo zijn er, al dan niet geanimeerde bezoeken aan film-, theater- en muziekvoorstellingen, musea, bibliotheek e.d. en organiseren de scholen zelf een reeks van culturele projecten. Sinds 2012 bewijst ook de Brede School dat cultuur en onderwijs hand in hand gaan.

Ook de Jetse Academie Muziek-Woord-Dans levert een belangrijke bijdrage. Op verschillende locaties en in de meest uiteenlopende stijlen brengt de academie cultuur voor en door iedereen. Niet alleen neemt de Jetse academie de onderwijsfunctie binnen de drie grote disciplines van het kunstonderwijs op zich (muziek, woord en dans), daarnaast werken de leerlingen en leraren van de Jetse academie tevens actief mee aan multidisciplinaire projecten zoals Jazz Jette June, Jette Classics, Brede School Koor, Klassiek in de Abdij, ... .

## **Andere Jetse centra**

In Jette zijn er naast het gemeenschapscentrum Essegem nog meer centra actief. Eerst en vooral is er de Franstalige tegenhanger: Centre Culturel Armillaire. Naast concerten, tentoonstellingen, theaterstukken, conferenties en diverse culturele animaties, is het centrum ook een ontmoetingsplaats voor verschillende Jetse Franstalige sociaal-culturele verenigingen.

Er is ook het centrum Rayon Vert. Deze groene straal heeft 3 doelen:

- cultuur promoten via muziek, dans, theater, bioscoop, beeldende kunsten en gastronomie
- permanente vormingen aanbieden
- het bevorderen van de sociale banden tussen de inwoners van de wijk

In Jette zijn er eveneens twee beeldende kunstencentra: Atelier 340 en Chippink. Beide centra willen de kunsten promoten via enerzijds tentoonstellingen, debatten, films en workshops en anderzijds door ruimte ter beschikking te stellen aan artistiek talent, onder meer via creatieve stages voor kinderen tijdens de vakantieperiode.

---

<sup>16</sup> Als bijlage vindt u de lijst met alle Nederlandstalige scholen op Jets grondgebied



Ploef!, Plus On Est de Fous!, vult het rijtje aan. Het is een veelzijdige ontmoetingsplaats in de Bonaventurestraat waar je met vrienden en burens gezellig kan praten, een film kijken, muziek beluisteren, activiteiten op poten zetten, je talenten tonen, zingen, koken, ...

Tot slot mag het René Magritte Museum niet vergeten worden. Dit museum bevindt zich in het huis waar de Belgische surrealist vierentwintig jaar werkte. De kunstenaar woonde op de benedenverdieping van dit huis gedurende zijn meest vruchtbare surrealistische periode, meer bepaald van 1930 tot 1954. Een bezoek aan het museum is tweeledig: op het gelijkvloers bevindt zich het appartement van Magritte, dat bijna uitsluitend met de oorspronkelijke meubels gereconstrueerd werd. De verdiepingen zijn gewijd aan een biografische tentoonstelling van de schilder.

### **En ook nog...**

Jette herbergt enkele gekende en minder gekende unieke plekjes waar het steeds fijn is om te vertoeven.

Aan de rand van het Boudewijnpark bevindt zich de kinderboerderij. Deze werd een kleine dertig jaar geleden opgericht, met als doel kinderen actief te betrekken bij het werk op de boerderij. Voor dieren zorgen, brood bakken in het "Broodhuis", groenten kweken in de moestuin, artisanale confituur maken, bijenteelt, natuurlijke waterzuivering,... in de Kinderboerderij leer je het allemaal.

Naast deze Kinderboerderij stelt de gemeente Jette ook ongeveer twee aren ter beschikking voor de inrichting van volkstuintjes. Op 't Hoekje Grond kunnen amateurtuiniers naar eigen inzicht een stukje grond bewerken en eigen groenten kweken. Op de medische campus van VUB bevindt zich een hoogstamboomgaard waar appel, peren, pruimen, maar ook krieken, perzik, abrikoos en noten geteeld worden.

Tot slot zijn er in Jette ook verschillende historische bezienswaardigheden. Wie bijvoorbeeld van een magnifiek zicht op Brussel wil genieten moet zich naar de Romeinsesteenweg begeven. Ben je eerder een liefhebber van architectuur dan zijn volgende gebouwen een bezoekje waard: het restaurant De Wilg, de Oude abtswoning van de Abdij van Dieleghem, het Chalet van Laarbeek, de Sint-Pieterskerk met een Van Beverorgel, O.L.V. van Lourdesgrot, het Withuis, de Smidse, het Raadshuis en het Station. Een uitgebreide beschrijving van al deze bezienswaardigheden is terug te vinden in de bijlage.

## Hoofdstuk 3 - Inspraak en adviesorganen

Er wordt wel eens gezegd dat cultuur een kwestie van smaak en gevoel is, maar het is eveneens een complex van ideeën waar constant betekenis aan gegeven wordt. Zesjaarlijks wordt de tijd genomen om deze betekenis neer te pennen in een beleidsplan. Uiteraard doe je zo iets niet alleen.

### PARTICIPATIEVE PROCESSEN

Dit cultuurbeleidsplan werd opgesteld aan de hand van verschillende interactieve processen. Cultureel geïnteresseerde inwoners kregen meermaals de kans om hun stem te laten horen, om nieuwe verbindingen te leggen en om een ander licht te werpen op de ingebedde sociaal-culturele systemen.

Naar aanloop van de gemeenteraadsverkiezingen op 14 oktober 2012 werden er twee aanbevelingsnota's opgesteld met als doel in dialoog treden met de verschillende politieke partijen. De ene nota werd voorbereid door de jeugdsector en de andere nota door GC Essegem. In beide nota's werden de bezorgheden en de behoeftes op vlak van het jeugd- en cultuurbeleid neergepend. De jeugd vroeg in het algemeen aandacht voor verdraagzaamheid ten opzichte van jongeren, een gestructureerd kader dat geborgenheid biedt en projecten die samenhangendheid in deze diverse samenleving stimuleren. Concrete voorbeelden die werden uitgewerkt waren: een aangepast fuifbeleid, een samenwerking tussen OCMW, dienst preventie en de jeugdsector, een dynamische jongerensite en fysieke ruimte(s) voor de ontwikkeling van de eigen identiteit. GC Essegem legde het accent op volgende prioriteiten: in de diversiteit moeten overeenkomsten gezocht worden opdat er aan gemeenschapsvorming kan gedaan worden, meer aandacht voor cultureel kapitaal, aandacht voor diverse culturen en meertaligheid, het cultureel aanbod meer bekend maken en het gemis aan een ruime polyvalente culturele zaal in Jette opvangen.

In het voorjaar van 2013 werden er vervolgens drie participatieve processen uitgevoerd. Eerst en vooral werd er een denknamiddag georganiseerd waarop alle bewoners werden uitgenodigd. In totaal namen 23 bewoners deel en werd er uitvoerig gebrainstormd rond thema's als stedelijkheid, diversiteit, kansarmoede, vrijwilligersbeleid en de socio-economische kenmerken van Jette. De belangrijkste conclusies waren: meer werken in de wijken met een lokale structurele verankering van de initiatieven, het aanbod diversifiëren, faciliteren en meer thematisch te werk gaan, gericht communiceren en een structurele samenwerking met het Renée Magritte Museum.

In de loop van maart en april 2013 werden de bewoners uit twee wijken actief bevroegd naar de noden en behoeftes in hun wijk, het contact met hun bureaus en de noodzaak aan een heropleving van hun wijk. Eerst werden de inwoners in de wijk tussen Florair en Brughmann (Gustave Gilson, T. De Baisieux, L. Peret en P. Verschelden) bevroegd. Deze wijk werd geselecteerd omdat er twee wijkcomités actief zijn en er zo een beeld kan gevormd worden op de impact van een buurtcomité in een wijk. In de andere wijk, de wijk rond het Amnesty International square (Gielelaan, Jetste Steenweg, Van Beesenstraat, Levis Mirepoixstraat en Odon Warlandstraat), is er geen comité actief en zijn er bovendien recent veel nieuwe woonwoningen opgetrokken. Dit is een uiterst boeiend werkveld, maar de wijk was tot op heden nog onbekend bij de drie partners. Uit beide onderzoeken blijkt dat elke straat haar eigen kenmerken heeft en bijgevolg ook eigen behoeftes heeft. Elke straat heeft dus nood aan een project op maat.

Tot slot werd het participatieve traject afgesloten met enquêtes. Aangezien de cursisten Nederlands een belangrijke doelgroep zijn voor het gemeenschapscentrum Essgem, werd er bij hen (131 respondenten) gepeild naar hun interesses, noden en behoeften. GC Essegem wou een antwoord krijgen op de vraag 'waarom deze mensen moeilijk doorstromen naar het regulier aanbod'. De voornaamste reden was dat de cursisten voornamelijk belangstelling hebben voor feestelijke en culinaire activiteiten, iets wat momenteel ontbreekt in het aanbod. Hierna organiseerde GC Essegem aansluitend een focusgroep met 13 van de bevroegde cursisten. Er werd dieper ingegaan op de drempels die de cursisten ervaren. De conclusie hier is het prijzenbeleid.

Ook de bibliotheek nam een enquête af. Ze bevroeg 136 respondenten uit de volwassenenafdeling en 48 respondenten uit de jeugdafdeling naar hun tevredenheid over de bibliotheek. De opvallendste besluiten van deze enquête zijn:

- er is een algemene tevredenheid over de openingsuren, de verschillende collecties, de dienstverlening en klantvriendelijkheid van de medewerkers.
- de meerderheid van de bibgebruikers is op de hoogte van de bibactiviteiten via flyers.
- de nieuwsbrief van de bibliotheek is nog niet voldoende gekend.
- in het activiteiten aanbod is er vooral vraag naar meer lezingen.
- de suggestie om ook eens tijdens een voormiddag open te zijn en de jeugdbibliotheek aansluitend na de schooltijd te openen, dook meermaals op.
- de afspeelbaarheid van de cd's en dvd's laat soms te wensen over.
- de cd-collectie voor kinderen is niet voldoende uitgebreid.
- de dvd-collectie voor kinderen is niet voldoende uitgebreid (steeds uitgeleend).
- de bibliotheek moet een stilteplek zijn.
- gemis van een koffiemachine, meer pc's en een leesterras.

### ADVIESORGANEN

Tot slot mag de intensieve bijdrage van de drie respectievelijke raden niet vergeten worden, zowel in de aanloop naar dit plan, als in de verdere opvolging. Door de overheden werden zij in het leven geroepen om de bevolking en de sociaal-culturele sector nauw te betrekken bij de totstandkoming van dit plan, de evaluatie van het vorige beleidsplan en de verdere opvolging. Hieronder leest u een korte beschrijving van deze inspraak- en adviesorganen.

- De cultuurraad werd opgericht met als doel de opstelling en de uitvoering van het lokaal cultuurbeleidsplan nauw op de voet te volgen en daar waar nodig het College van Burgemeester en Schepenen te adviseren over sociaal-culturele materies. In de cultuurraad zetelen vertegenwoordigers van het gemeenschapscentrum en de bibliotheek. Daarnaast zijn er ook enkele vertegenwoordigers van sociaal-culturele organisaties, het onderwijs en de gemeente. Wie niet professioneel actief is in de sector, krijgt een plek in de cultuurraad als deskundige. Bij aanvang van de nieuwe legislatuur stelden 18 onafhankelijke leden zich kandidaat.
- Het beheersorgaan neemt het beheer van de bibliotheek waar. Deze raad heeft een adviserende bevoegdheid en is samengesteld uit deskundigen en vertegenwoordigers van de gebruikers van de bibliotheek.
- GC Essegem wordt beheerd door een Dagelijks Bestuur (DB) en een Raad van Bestuur (RvB). Het DB bereid de agenda voor de RvB voor en houdt zich bezig met een aantal zakelijke aspecten van

de vzw. De RvB bepaalt de inhoudelijke werking van het gemeenschapscentrum. Daarnaast zetelen 37 verenigingen in de algemene vergadering. Zij keuren het jaarverslag, de actieplannen en de begroting goed.

## Hoofdstuk 4 – Sterktes en zwaktes, kansen en bedreigingen

### TERUGBLIK

De voorbije zes jaar werd de focus gelegd op een cultuur die geworteld was in het middenveld, waarbij de culturele partners een stimulerend kader boden, opdat de bewoners zich aangesproken zouden voelen om zelf met vernieuwende initiatieven te starten. Ook moesten alle jongeren en ouderen de kans krijgen om in hun gemeente te genieten van een aanbod op hun maat. Tot slot werd er geijverd voor een cocultuur. Een geïntegreerd cultuurbeleidsplan kon onmogelijk stoppen bij de eigen taalgemeenschap. Er werden dan ook specifieke middelen voorzien om tweetalige projecten te realiseren.

Dit alles heeft ervoor gezorgd dat er de afgelopen zes jaar een divers en groot aanbod was. Het beleid liet toe om nieuwe zaken te realiseren, schepte een duidelijk referentiekader en zorgde ervoor dat de drie hoofdpartners hun aanbod op elkaar afstemden. Evenwel waren er ook enkele minpunten. Er werd te vaak met dezelfde entiteiten samengewerkt en het beleid was niet altijd even inspirerend genoeg. Er werd ook vastgesteld dat de deelnemers te vaak dezelfde bekenden waren.

Toch legde het vorige beleidsplan reeds een stevige basis. Verschillende organisaties en evenementen ontsproten, het sociaal-culturele veld werd in kaart gebracht, er werden bruggen geslagen en bovenal er werd goesting gecreëerd. Zoveel goesting zelfs dat er op 8 mei 2013 een artikel<sup>17</sup> in Brussel Deze Week verscheen waarbij Jette het nieuwe Sint-Gilles werd genoemd. Een ambitie die dit plan niet wil nastreven, maar wel getuigt dat Jette meer dan ooit leeft en klaar is om te ontvlammen.

### STERKTE-ZWAKTE ANALYSE<sup>18</sup>

Dankzij het lokaal cultuurbeleid is er een respectvolle en structurele samenwerking tussen de decretale partners. Het schept eveneens een referentiekader dat voor professionalisering en politieke betrokkenheid zorgt. Daarnaast is het lokaal cultuurbeleid een objectief instrument dat toelaat om inhoudelijk te vernieuwen (al dan niet in bestaande de projecten), zonder het Jets karakter te verliezen. Het feit dat er een biculturele samenwerking bestaat tussen de Vlaamse gemeenschap en de Franse gemeenschap is ook dankzij het lokaal cultuurbeleid.

Een zwaktepunt is dat het huidig aanbod niet voldoende gediversifieerd is en dit ondermeer op vlak van ruimte, doelgroep, samenwerking en publieksbereik. Er wordt te veel in dezelfde ruimten gewerkt en te vaak met dezelfde partners in zee gegaan. Onrechtstreeks is er hierdoor een focus op hetzelfde publiek en hetzelfde bereik.

### KANSEN- BEDREIGINGEN<sup>19</sup>

<sup>17</sup> Het artikel is terug te vinden in de bijlage.

<sup>18</sup> De sterke en zwakke punten van het lokaal cultuurbeleid geven een interne analyse weer. Dit wil zeggen dat de culturele partners een invloed hebben op deze perceptie.

<sup>19</sup> Kansen en bedreigingen worden bepaald door externe factoren. Het zijn gebeurtenissen en ontwikkelingen waar de culturele partners geen invloed op hebben.

De bevolkingsstructuur geeft duidelijk weer dat er drie grote doelgroepen zijn waar de decretale partners aandacht moeten voor hebben: kinderen en jongeren, jonge gezinnen en senioren. Door het groot aantal kleuter- en lagere scholen in Jette is Brede School zowel voor het onderwijs, als voor de cultuur een kans. Het feit dat er veel groene ruimtes en pleinen aanwezig zijn in de gemeente, wat in contrast staat met de dichtbebouwde zones, is ook een aspect waarin kansen liggen. Tevens is er een stevige basis aan mensen die er zin in hebben. Dit enthousiasme moet benut worden. Tot slot biedt de huidige technologie heel wat mogelijkheid op vlak van communicatie en informatie waar het lokaal cultuurbeleid maximaal moet op inspelen.

Door het gebrek aan een ruime polyvalente culturele zaal dient het lokaal cultuurbeleid inventief om te gaan met infrastructuur. Ook het feit dat de klassieke vrijwilliger dun gezaaid raakt en er steeds meer aan plug-in/plug-out vrijwilligerswerk wordt gedaan, maakt dat er moet nagedacht worden over hoe je mensen kan motiveren en hen een engagement kan laten opnemen, al dan niet van korte duur.

## DEEL 2: Plannen 2014-2019

---



## Hoofdstuk 5 – Transversaliteit

Een lokaal cultuurbeleid kadert binnen een bredere maatschappelijk context. Zowel de Vlaamse regering, als de Vlaamse Gemeenschapscommissie hebben een aantal beleidsprioriteiten en accenten inzake cultuur vastgelegd, waaraan ook het Jets lokaal cultuurbeleid moet beantwoorden.

De krachtlijnen zijn neergeschreven in het vernieuwde decreet lokaal cultuurbeleid, dat op 6 juli 2012 werd goedgekeurd. De basisidee, die aan het oorspronkelijke decreet van 2001 ten grondslag lag, blijft ook in deze nieuwe regeling het uitgangspunt. Gemeenten moeten namelijk de kans krijgen om een kwalitatief cultuurbeleid op maat te ontwikkelen met de nodige middelen van Vlaanderen. Nieuw ten opzichte van het decreet van 2001 is dat nu uitdrukkelijk de kaart getrokken wordt van een “duurzaam” lokaal cultuurbeleid<sup>20</sup>.

### BELEIDSPRIORITEITEN VLAAMSE GEMEENSCHAP<sup>21</sup>

#### **Het lokaal cultuurbeleid**

De gemeente ontwikkelt een integraal en duurzaam cultuurbeleid, met bijzondere aandacht voor gemeenschapsvorming, cultuureducatie en het bereiken van kansengroepen.

#### **De openbare bibliotheek**

De gemeente beschikt over een openbare bibliotheek die

- de cultuureducatie en de leesmotivatie stimuleert;
- inzet op de bevordering van e-inclusie bij moeilijk bereikbare doelgroepen en op de verhoging van informatiegeletterdheid en mediawijsheid;
- inzet op een aangepaste dienstverlening voor personen met beperkte mobiliteit en voor moeilijk bereikbare doelgroepen op cultureel, educatief en sociaaleconomisch gebied;
- inzet op samenwerking met onderwijsinstellingen.

#### **Het cultuurcentrum**

Het gemeenschapscentrum Essegem:

- heeft een eigen cultuuraanbod met een lokale en regionale uitstraling dat inspeelt op de vragen en behoeften van diverse bevolkingsgroepen en aandacht heeft voor een spreiding van en wisselwerking met door de Vlaamse overheid gesubsidieerde en ondersteunde gezelschappen;
- biedt actief ondersteuning aan amateurkunsten en (sociaal-)culturele verenigingen;
- zet in op een aangepast aanbod van kunst- en cultuureducatie in samenwerking met relevante actoren.

### ACCENTEN VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE<sup>22</sup>

#### **Van toepassing op de drie partners**

<sup>20</sup> [www.locusnet.be](http://www.locusnet.be)

<sup>21</sup> decreet van kracht sinds 30/10/2012

<sup>22</sup> speech Bruno De Lille 5/02/2013



In de eerste plaats hecht het VGC-beleid belang aan **'samenwerking'**. Eén van de grote beleidsdoelstellingen in het VGC- lokaal cultuurbeleidsplan is de samenwerking tussen de gemeentelijke cultuurdienst en de cultuurbeleidscoördinator, de bibliotheek en het gemeenschapscentrum. Hoe meer deze integraal op elkaar zijn afgestemd, hoe beter.

De tweede focus betreft de **participatie**. VGC wil weten op welke manier de bevolking inspraak krijgt in de lokale samenwerking tussen de bibliotheek, het gemeenschapscentrum en de gemeente. VGC vraagt daarnaast ook om de manier te definiëren waarop de officiële inspraakorganen van de gemeente, de bibliotheek en het gemeenschapscentrum zullen functioneren om tot een goed cultuurbeleidsplan te komen, tot een jaarlijkse evaluatie van het voortgangsrapport en tot het opstellen van een jaarlijks actieplan.

Naast de mate van integratie en goede afspraken tussen de verschillende lokale actoren, is er de **omgevingsgerichtheid** als derde belangrijke pijler. Bij lectuur van de plannen zal VGC nagaan of de omgevingsanalyse op een coherente manier vertaald werd naar de strategische doelstellingen.

Tot slot hoopt de VGC aanknopingspunten te vinden tussen de cultuurbeleidsplannen en het bovenlokaal VGC-beleid. Gezien de Brusselse demografische situatie moeten de participatiekansen en de **inclusie** gemaximaliseerd worden vanuit de kansen die in een lokaal en bovenlokaal netwerk kunnen gevonden worden.

### **Specifiek voor GC Essegem**

De Vlaamse gemeenschapscommissie schuift zes thema's naar voor die tot uiting moeten komen in de werking van het gemeenschapscentrum:

1. Omgevingsgericht werken in een grootstedelijke context
2. De vrijwilliger
3. Betrokkenheid en burgerparticipatie
4. Verenigingen
5. Samenwerking
6. Diversiteit en interculturaliteit

Deze thema's zullen voornamelijk in de doelstellingen terugkeren, maar om alle verwarring te vermijden, formuleert GC Essegem in hoofdstuk 10 een expliciet antwoord.

## Hoofdstuk 6 - Visie op cultuurbeleid

### VIJF PIJLERS

Zoals reeds gezegd is er in Jette heel wat potentieel aan cultureel talent. Het artiestenparcours is slechts één voorbeeld. Ook Brede School Essegem (BrES) motiveert kinderen maximaal in het ontdekken van hun talenten. De intergenerationele projecten die recent gestart werden tussen JH De Branding en GC Essegem, hebben eveneens tot doel talenten uitwisselen. Al deze bekwaamheden, net zoals het aanwezige lokale erfgoed, dienen gekoesterd te worden en moeten een vaste waarde op de Jetse culturele kaart vormen.

Dat het beeld van Jette als culturele gemeente momenteel nog ontbreekt, is te merken aan het feit dat veel inwoners cultuur elders gaan zoeken. Toch is de vraag groot naar een cultureel programma in de buurt, zeker wat de doelgroepen jeugd, senioren en gezinnen betreft. Kinderen en jongeren hebben nood aan een uitleefplek dicht bij huis. Ouders zijn meestal druk in de weer en hebben nood aan ontspanningsmomenten, zonder dat ze dit ervaren als een extra belasting op hun planning. Senioren tot slot zijn vaak minder mobiel en blijven daarom graag dicht bij huis.

Natuurlijk kan er enkel op een duurzame manier aan buurtgericht werken gedaan worden, wanneer het culturele veld van onderuit groeit. Het lokaal cultuurbeleid moet mensen laten ontdekken hoeveel kracht ze zelf bezitten en hun engagement aanwakkeren. De bibliotheek, het gemeenschapscentrum en de dienst cultuur kunnen voorzetten geven en processen op gang brengen, maar dit kan enkel wanneer er een structurele verankering is in en door het culturele veld. Een levendig cultuurleven voor en door bewoners draagt namelijk bij tot een grotere samenhang, een hechter sociaal weefsel en bouwt bruggen tussen verschillen cultuurgemeenschappen.

Daarom werden vijf pijlers in de volgende zin vervat:

- het lokaal cultuurbeleid staat in de BrES voor Jets talent en het aanwezige culturele kapitaal
- door cultuur dicht bij de mensen te brengen
- met oog voor verschillende generaties (jong-oud) en wereldbeelden (Nederlandstalig-anderstalig)
- waarbij iedereen mee het sociaal-culturele veld vorm geeft.
- Kortom, cultuur is ervaren, lezen, experimenteren en doen.

### KERNASPECTEN

Om deze vijf pijlers te realiseren zal cultuur opgevat worden als middel om, enerzijds het imago van Jette als culturele gemeente te creëren en anderzijds om ontmoeting te stimuleren, zowel tussen mensen, als met de verschillende disciplines die cultuur rijk is.

Zoals aangegeven zal de komende beleidsperiode een focus gelegd worden op de volgende doelgroepen: jeugd, jonge gezinnen en senioren, en zullen de kernwaarden samen te vatten zijn in buurtgericht werken en zelfontplooiing.

In de uitwerking van het aanbod is het natuurlijk ook belangrijk om de culturele activiteiten voldoende te spreiden in tijd en ruimte. Er moeten andere paden bewandeld worden dan het vernieuwde Kardinaal Mercierplein en er moet meer ingespeeld worden op bestaande tendensen door complementair te werk te gaan.

## Hoofdstuk 7 - Accenten die elke partner legt tijdens de komende beleidsperiode

### DIENST CULTUUR

Op vlak van het Nederlandstalige cultuurbeleid zet de gemeente in op structurele samenwerkingsverbanden binnen en buiten het culturele veld. Zij neemt de positie als voortrekker op zich en wil verschillende partners bij elkaar brengen. Er is reeds een bevoorrechte relatie opgebouwd tussen de dienst cultuur, de Nederlandstalige academie, de Nederlandstalige Openbare Bibliotheek en het Gemeenschapscentrum Essegem, maar de gemeente wil met zoveel mogelijk partners samenwerken en waar nodig hen ondersteunen. Dit zal gebeuren in alle openheid en via de verschillende platformen, zoals de cultuurraad, de jeugdgraad, de seniorenraad,... . Ook de Franstalige gemeenschap is een evidente partner. De initiatieven van het Magritte-museum, Atelier 340 Muzeum, de Brede School, de VGC, enz verdienen uiteraard alle aandacht.

De dienst cultuur neemt zich voor om samen met alle partners actief op zoek te gaan naar nieuwe culturele en sociaal-culturele initiatieven die elders, in Brussel, in Vlaanderen en ver daarbuiten, tot interessante resultaten hebben geleid. Jette heeft al een groot aantal troeven in de hand, met de nalatenschap van schilders en tekenaars (onder andere Magritte). Daarnaast springt ook de invloed van de acteurs, organisatoren, intelligentia, zangers, architecten, journalisten,... in het oog die discreet puik en waardevol werk leveren. Met hen, of met hun erfenis, kan het culturele leven in Jette zich verder ontwikkelen. Ook zal het materieel en immaterieel erfgoed van de gemeente verder ontsloten worden, waardoor het meer tot zijn recht zal komen. Cultuur is namelijk de brug die taal- en cultuuroverschrijdend een integratie garandeert.

Er zal tevens extra ingezet worden op de seniorenwerking. Het is belangrijk dat elke senior kan genieten van een goede levenskwaliteit, zonder onnodige bepampering en waarbij het samen beleven centraal staat.

Met dit Nederlandstalige cultuurbeleid en met de jaarlijkse actieplannen die zullen volgen, wil de gemeente Jette volop meewerken aan een ambitieus cultureel netwerk. Samen met vele partners doktert de dienst cultuur een goed recept uit om alle culturele ingrediënten die de gemeente rijk is, tot hun recht te laten komen. Kortom, de gemeente bouwt aan een open cultureel aanbod, waarin iedereen zijn of haar ding kan doen.

### OPENBARE BIBLIOTHEEK

In de komende beleidsperiode wil de bib verder gaan op de ingeslagen weg en bepaalde bestaande samenwerkingen, werkprocessen en projecten zoals 'Bib aan Huis' verder uitdiepen, maar wil ze ook nog meer verankerd geraken in haar werkingsgebied en antwoord bieden aan de digitale uitdagingen van de toekomst.

De bibmedewerkers en het beheersorgaan besloten voor de 'Jetse bib van morgen' te werken rond vijf concrete thema's:

1. de bibliotheek als ontmoetings- en belevingsplek,
2. het lokaal erfgoed,
3. de dienstverlening,
4. de digitale bibliotheek
5. het collectiebeleid

Per thema werden de 3 projecten, die het meeste bijval oogstten, geselecteerd. Deze geselecteerde doelstellingen passen in de verschillende functies, die een bibliotheek kan vervullen, zoals beschreven in de nota "De bib van morgen" van bevoegd Vlaams minister Schauvliege.

▪ **De bibliotheek als ontmoetings- en belevingsplek**

De bibliotheek wil nog meer een aantrekkelijke plek zijn waar mensen zich thuis voelen en waar korte contactmomenten gestimuleerd worden. Dit zal de bib realiseren door te blijven investeren in de inrichting en door meer zichtbaar te zijn in de publieke ruimte van haar onmiddellijke omgeving.

Concreet zal de bibliotheek bijvoorbeeld ijveren voor de inrichting van een gemeenschappelijk leesterras met de aanpalende Franstalige bib op de her op te bouwen binnenpatio.

Tijdens de vorige beleidsperiode werd de publieksruimte heringericht tot een open, aangename ruimte met oog voor een huiselijke toets. De bib wil deze lijn doortrekken door verder de indeling van de volwassenenafdeling en ook de verlichting te herbekijken. Ze wil eveneens inspelen op de vraag van de gebruikers om een drankje te kunnen nuttigen tijdens het lezen.

Om zich meer te verankeren in haar onmiddellijke omgeving wil ze projecten uitwerken die de band met het pas heraangelegde Kardinaal Mercierplein en het achterliggende treinstation aanhaalt.

Op vraag van haar gebruikers zal de bibliotheek haar cultuureducatieve aanbod verruimen met meer (auteurs)lezingen verspreid over een heel jaar.

▪ **Lokaal erfgoed**

De bibliotheek wil het geheugen van de gemeente worden. Dit impliceert nieuwe samenwerkingen met plaatselijke erfgoedverenigingen, zoals de geschied- en heemkundige kring van het graafschap Jette en het gemeentelijk archief. De bibliotheek zal een actieve rol spelen in de uitbouw van het Jetse luik in de digitale erfgoedbank van de VGC en mee activiteiten daarrond organiseren ter promotie van dit geheugen.

De bibliotheek wil ook uitpakken met het feit dat René Magritte lang in haar gemeente heeft gewoond en gewerkt. In samenwerking met het Magrittemuseum zal zij in haar collectie een Magrittehoek samenstellen.

▪ **Dienstverlening**

De bib wil op maat van de klant werken. Ze wil pro-actief werken naar de gebruikers toe. Dit kan bijvoorbeeld door het inschakelen van Wandelende Informatie Medewerkers (WIM) op piekmomenten, het voorzien van een overzichtelijke bewegwijzering binnen en buiten, het sturen van reminders naar de

gebruikers als de vervaldatum van materialen nadert en door de bibliotheekcollecties uit te rusten met RFID, gekoppeld aan een eenvoudige zelfscanbalie voor de gebruikers.

▪ **Digitale bibliotheek**

Om de e-inclusie te bevorderen, wil de bibliotheek iedereen de gelegenheid geven om deel te nemen aan de informatiemaatschappij. Allereerste vereiste daarvoor is dat de bibliotheek over meer publiekspc's met internettoegang of tablets beschikt, gekoppeld aan relevante softwaretoepassingen en wifi. Ook in haar dienstverlening wil de bibliotheek het digitale luik vergroten door de website verder uit te bouwen, mee te werken aan het project 'Bib op school' en e-boeken aan te bieden.

▪ **Collectiebeleid**

De bibliotheek als huis van kennis en cultuur wil haar gebruikers uitnodigen om in de collecties te ontdekken en te vinden. Door bepaalde collectie-onderdelen of -items anders op te stellen, wil ze dit stimuleren.

Zo zullen de informatieve boeken gebruiksvriendelijker opgesteld worden volgens het ZIZO-plaatsingssysteem (zonder inspanning zoeken). Ook de wijze waarop de non-fictiecollectie tot stand komt, zal anders georganiseerd worden door meer bibliotheekmedewerkers te betrekken.

Om de collecties dichterbij de gebruiker te brengen, zal wekelijks ingespeeld worden op onderwerpen uit de actualiteit.

In het collectiebeleid van de audio-visuele media zal op vraag van de gebruikers extra aandacht uitgaan naar het cd- en dvd-aanbod voor kinderen. Om de technische kwaliteit van de hele audiovisuele collectie te verbeteren, moet het eruit halen van beschadigde materialen deel uitmaken van het algemene wreedbeleid van de bibliotheek.

### GEMEENSCHAPSCENTRUM ESSEGEM

Essegem wil zich de komende beleidsperiode op 4 grote thema's concentreren:

1. Essegem is een familievriendelijk gemeenschapscentrum
2. Aansluiting van anderstaligen
3. Participatie aan de activiteiten verbreden en
4. Samenwerkingsverbanden met lokale en bovenlokale partners

▪ **Essegem is een familievriendelijk gemeenschapscentrum**

Het gemeenschapscentrum heeft al een bijzonder kindvriendelijke uitstraling. Er komen elke week heel wat kinderen naar de wekelijkse knutsel- en taalateliers en naar de speelweken die tijdens de vakantie worden georganiseerd. De maandelijkse theateervoorstellingen voor het hele gezin zijn eveneens elke keer weer een groot succes. Tijdens de komende zes jaar gaat Essegem verder op dit spoor en zal het haar uiterste best doen om de rest van de familie meer te betrekken.

Om van Essegem een écht familievriendelijk centrum te maken, zet Essegem in op:

- Een divers aanbod naar kinderen toe
- Verdere uitwerking van activiteiten voor het hele gezin

- Later op de avond programmeren, zodat werkende ouders ook kunnen deelnemen
- Activiteiten voor volwassenen met een parallelle activiteit voor kinderen
- Ondersteunen en mee ontwikkelen van Brede School Essegem om noden van kinderen en ouders te detecteren
- Aangepaste communicatie: volwassenen plannen anders voor zichzelf dan voor hun kinderen

Deze familievriendelijke instelling moet weerspiegeld zijn in het hele gemeenschapscentrum. Wil Essegem de doelstellingen bereiken, zijn de infrastructurele aanpassing van het onthaal tot klantvriendelijke ruimte met speelhoek, het installeren van sanitair voor kinderen en het verbeteren van de algemene toegankelijkheid van het gebouw onontbeerlijk.

#### ▪ **Aansluiting van anderstaligen**

Essegem gaat de band die anderstaligen hebben met het Nederlands versterken door enerzijds voor een betere doorstroom van de cursisten naar het regulier aanbod te zorgen.

Om dit te realiseren zal Essegem:

- Het aanbod afstemmen op de noden en behoeften van de cursisten Nederlands
  - ✓ Lekker Vreemd: een kookcursus voor en door cursisten
  - ✓ Hallo Cultuur: een verzameling cursisten en vrijwilligers die samen naar culturele activiteiten gaan
  - ✓ Feestelijke concerten ism Fast Forward en Lennaert Maes
- Verfijning van de communicatiestrategie
  - ✓ Gebruik van taaliconen en meertalige flyers
  - ✓ Meertalige Gazet van Jette om ook de beginnende cursist aan te spreken
  - ✓ Persoonlijk contact met leerkrachten en cursisten voor een betere informatieoverdracht
  - ✓ Aangepaste teksten nagelezen door het Huis van het Nederlands

Anderzijds door kinderen oefenkansen te bieden wanneer het op de Nederlandse taal aankomt. Er gaan heel wat anderstalige kinderen naar een Nederlandstalige school, maar ze komen in de vrije tijd (bijna) niet met het Nederlands in aanraking. Om de slaagkansen van alle kinderen te verhogen, is kennis van het Nederlands een noodzaak. Het Nederlands is immers niet alleen een leertaal, het is ook een leuke knuffel- en speeltaal.

Daarom zal Essegem:

- Een aanbod creëren met een talige insteek
  - ✓ Theater ism De Violiertjes
  - ✓ Creatief schrijven
- Een aanbod programmeren op basis van de noden die via Brede School Essegem worden blootgelegd
- Een aangepaste communicatie voeren naar anderstalige ouders

#### ▪ **Participatie aan de activiteiten verbreden**

In het verbreden van de participatie aan de activiteiten zijn er vier domeinen.

Ten eerste wil Essegem een ruimer grondgebied bestrijken. Jette is een grote gemeente en het gemeenschapscentrum ligt in een uithoek ervan. Daarom gaat Essegem regelmatig naar andere wijken trekken en samenwerken met andere partners om zoveel mogelijk mensen te bereiken.

- Samenwerking met wijkcomités om lokaal projecten op te zetten op maat van de wijk
- Ontwikkeling van een aanbod in de openbare ruimte of op locatie

Ten tweede wil Essegem een breder publiek bereiken. Brussel staat voor grote sociaal-economische uitdagingen en ook Jette wordt hiermee geconfronteerd. Om een zo divers mogelijk publiek te laten deelnemen aan de activiteiten werkt Essegem aan een laagdrempelig en klantvriendelijk onthaal en voert het centrum een apart prijzenbeleid naar mensen en groepen die minder slagkrachtig zijn.

- Samenwerking uitbouwen met zelforganisaties, OCMW, armoedeorganisaties
- Sterk verlaagde deelnameprijs voor mensen die onder het OMNIO-statuut vallen
- Inschrijving op de vrijetijdspas van de VGC

Ten derde wil Essegem als centrum sterker naar buiten treden. Persoonlijk contact speelt een belangrijke rol in het bereiken van meer onzichtbare doelgroepen. Het gemeenschapscentrum schakelt zich daarom in zoveel mogelijk netwerken in en is actief in de gemeente. Daar waar nog geen zichtbaar netwerk bestaat, gaat Essegem zelf op zoek naar sleutelfiguren.

- Identificeren van sleutelfiguren
- Actieve netwerkvorming in de gemeente

Ten vierde wil Essegem mensen die in het centrum over de vloer komen meer betrekken bij de werking. Het engagement dat vrijwilligers opnemen is tegenwoordig meer ad hoc en projectmatig. Binnen de interesses die de bezoekers hebben, gaat het gemeenschapscentrum hen stimuleren om dat engagement op te nemen. De focus zal daarbij in de eerste plaats op de cursisten Nederlands liggen, maar ook alle andere doelgroepen kunnen als vrijwilliger in het gemeenschapscentrum aan de slag.

- Uitwerking van een vrijwilligersbeleid voor cursisten Nederlands in samenwerking met het Huis van het Nederlands en het Punt
- Lekker Vreemd: kookcursus door cursisten Nederlands
- Opleiding 'Inschakelen van kwetsbare vrijwilligers' door BKO en Lasso

#### ▪ **Samenwerkingsverbanden met lokale en bovenlokale partners**

In de toekomst gaat Essegem nog meer samenwerken met nog meer partners. Om een aantal deelwerkingen verder uit te bouwen en te verstevigen, werkt Essegem reeds samen met partners binnen en buiten de gemeente. Zo wordt er al actief gewerkt met scholen, CVO's, Huis van het Nederlands, wijkcomité Magritte, de gemeente, de bibliotheek, Ploef!, Brede School Essegem, Cultuurcentrum Brussel, ... Essegem wil deze voortrekkersrol blijven spelen en samenwerken met nieuwe en niet-evidente partners. Voor sommige projecten zal het centrum een tijdelijke samenwerking ontwikkelen, voor andere zet Essegem een structurele samenwerking op.

Ook de contacten met de aangesloten verenigingen zullen verstevigen worden en regelmatig zal onderzocht worden welke noden en verwachtingen er zijn. Zo kan de samenwerking verbeterd worden, de dienstverlening op maat aangepast worden en nieuwe initiatieven ontwikkeld worden.

- Huis van het Nederlands: uitwerking vrijwilligersbeleid, doorstroom cursisten Nederlands
- Foyer: traject interculturaliseren, brugprojecten studenten deeltijds onderwijs
- Wijkcomités: sterkere lokale inbedding van de werking
- C-Dance: uitbreiding van het kinderaanbod
- B(r)ik: studieruimte voor studenten, mogelijkheden andere projecten op de campus in Jette
- Huis van het Kind: netwerk rond preventieve opvoedingsondersteuning
- Essegem zit jaarlijks met 4 verschillende verenigingen samen om verwachtingen en noden te identificeren



## Hoofdstuk 8 - Strategische en operationele doelstellingen

### **S1: JETTE KENT EEN HECHT SOCIAAL-CULTUREEL WEEFSEL**

O1.1	De drie hoofdpartners slaan bruggen met lokale actoren en leren elkaars werking beter kennen.
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Met elke gekende lokale actor maken de partners kennis en leren ze elkaars werking kennen. Ook de noden en behoeften van de actor worden tijdens deze kennismaking in kaart gebracht zodat mogelijke bruggen kunnen geslagen worden tussen één of meerdere verenigingen.             <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Essegem zit jaarlijks met 4 aangesloten verenigingen samen om de noden en verwachtingen in kaart te brengen, de dienstverlening op maat aan te passen en samen nieuwe initiatieven te ontwikkelen.</li> </ul> </li> <li>▪ Bij elk evenement dat door het GC Essegem, de bibliotheek of de dienst cultuur georganiseerd wordt, wordt nagegaan in welke mate de andere lokale actoren een bijdrage kunnen leveren. Daar waar mogelijk zullen ze effectief ingeschakeld worden in de organisatie van dat welbepaald evenement.</li> <li>▪ De dienst cultuur houdt jaarlijks de sociaal-culturele kaart up to date zodat er een correct beeld op het veld is.</li> </ul>
O1.2	Lokale actoren breiden hun eigen netwerk uit via deelname aan overkoepelde evenementen.
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Tweejaarlijks wordt er een evenement georganiseerd dat als doel heeft 'lokale actoren samen te brengen rond eenzelfde initiatief'. Dit kan bijvoorbeeld een professionele speeddating zijn, een gezellige brunch, een vrolijke receptie, ...</li> </ul>
O1.3	Jettenaren weten dat het gemeenschapscentrum, de openbare bibliotheek en de dienst cultuur fungeren als open huizen.
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Zowel in de bibliotheek, het gemeenschapscentrum als in de dienst cultuur kan elke inwoner terecht voor allerlei informatie en kunnen de inwoners indien nodig doorverwezen worden naar de juiste instanties.</li> <li>▪ Iedereen is welkom bij de partners en er wordt ingeschreven op bestaande initiatieven die deze verwelcoming verhogen (zichtbaar maken dat gebouw toegankelijk is voor mindervaliden of dat er een borstvoedingshoek aanwezig is)</li> <li>▪ Deelname aan het project 'Jette, een dementievriendelijke gemeente'.</li> </ul>

### **S2: ERFGOED IS DE MOTOR VAN EEN SOCIALE EN CULTURELE DYNAMIEK**

O2.1	Een collectieverzamel- en beheersysteem uitdenken waarbij de lokale erfgoedcollecties ontsloten worden (kranten, foto's, tijdschriften, voorwerpen, verhalen, brieven, ...).
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Aansluiten op de erfgoedbank Brussel, een initiatief van erfgoedcel Brussel.</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ De uitbouw van een actieve vrijwilligerswerking, die zich samen met de drie hoofdpartners, actief inzet voor het beheer van de erfgoedbank.</li> <li>▪ Essegem werkt aan een bundeling van alle verschenen artikels in de rubriek Straatnamen in de Gazet van Jette.</li> </ul>
O2.2	<b>De verzamelde erfgoedcollecties zicht- en tastbaar maken door tentoonstellingen, evenementen, lezingen, ... te organiseren.</b>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Van zodra de erfgoedbank actief is, jaarlijks een evenement organiseren rond een bepaald thema om de collectie uit te breiden.</li> <li>▪ Een evenement organiseren met een zekere uitstraling buiten Jette rond Magritte.</li> <li>▪ De bibliotheek wil het geheugen van de gemeente worden door het uitbouwen van een erfgoedcollectie en door bijvoorbeeld Magritte een vaste plek te geven in de collectie.</li> </ul>

**S3: DOOR CULTURELE ACTIVITEITEN IN DE PUBLIEKE RUIMTE AAN TE BIEDEN, WORDT DE WIJKDYNAMIEK GESTIMULEERD EN ONTMOETING GECREËERD**

O3.1	<b>Er kan van een laagdrempelig cultureel aanbod genoten worden in squares (pleinen, parken, straten, ...) waarbij er rekening wordt gehouden met de eigenheid van de buurt.</b>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ De bibliotheek werkt een project uit waarbij de band met het pas heraangelegde Kardinaal Mercierplein en het achterliggende station wordt aangehaald.</li> <li>▪ Essegem werkt een project uit rond het gebruik van openbare parken (Superburen, Central Park).</li> <li>▪ Er wordt deelgenomen aan bovenlokale evenementen zoals Buitenspeeldag en Autoloze zondag, waarbij er een maximale lokale invulling kan gebeuren in samenspraak met de buurt.</li> </ul>
O3.2	<b>Inwoners worden bereikt en leren de culturele partners kennen door bij bestaande initiatieven in de wijk een cultureel programma aan te bieden.</b>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Aan rommelmarkten, opruimacties, buurtinitiatieven en dergelijke wordt een culturele toets toegevoegd door straattheater, een optreden, ... te programmeren.</li> </ul>
O3.3	<b>Er wordt optimaal en op een vernieuwende wijze gebruik gemaakt van de lokale infrastructuur door intieme en/of buitengewone podia te creëren.</b>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Aangezien Jette niet beschikt over een volledig uitgeruste theater/concertzaal, zal er maximaal gebruik gemaakt worden van de aanwezige infrastructuur. Er kunnen huiskamervoorstellingen ingericht worden, ook de Abdij van Dielegem is een unieke plek om concerten te voorzien en de gemeentelijke feestzaal biedt mogelijkheden op vlak van theater.</li> </ul>

**S4: JETTENAREN KRIJGEN DE KANS OM ZICH PERSOONLIJK TE ONTWIKKELEN OP SOCIAAL-CULTUREEL VLAK.**

O4.1	<p>Voor kinderen en jongeren worden er maximale ontwikkelingskansen gecreëerd door een duurzame, doelgerichte en gelijkwaardige samenwerking tussen organisaties.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Brede school Essegem wordt verankerd in de verschillende deelnemende organisaties.</li> <li>▪ BrES wil de brug slaan naar de nog niet deelnemende organisaties door draaiboeken ter beschikking te stellen.</li> <li>▪ In samenwerking met de secundaire scholen en andere jongerenorganisaties wordt door de dienst cultuur een gemeenschapsvormend project uitgewerkt dat past binnen het leerplan, waarbij jongeren in contact komen met verschillende sociale en culturele achtergronden. Dit project zal zowel plaatsvinden tijdens, als buiten de schooltijd.</li> <li>▪ Essegem organiseert activiteiten voor de allerkleinsten: peuterturnen, kleuterturnen, babymassage, ...</li> <li>▪ Essegem breidt het kinderaanbod uit, in eigen organisatie en in samenwerking met partners: dans, kinderyoga, creatief schrijven, Violiertjes</li> <li>▪ De bibliotheek organiseert activiteiten waarbij kinderen buiten de schooltijd in contact komen met het Nederlands via verhalen (Boekenbende aan Huis, taalateliers, ...)</li> </ul>
O4.2	<p>Nieuwkomers worden onthaald (Jetse tour, gratis ticket(s) voor voorstelling(en), culturele brochure, ...)</p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Jaarlijks worden de nieuwkomers welkom geheten in de gemeente. Ze krijgen een welkomstpakket met allerlei informatie en één maal per jaar vindt er een receptie plaats. Het is belangrijk dat zij naast informatie over het OCMW, afvalbeheer, ... ook een culturele brochure krijgen. Deze receptie kan bovendien opgevrolijkt worden met een culturele toets.</li> </ul>
O4.3	<p>De toegankelijkheid, in de brede zin van het woord wordt verbeterd.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Tijdens Klassiek in de Abdij wordt er kinderopvang voorzien zodat de ouders kunnen genieten van het concert zonder dat ze een babysit hoeven te zoeken.</li> <li>▪ Essegem ontwikkelt een aanbod voor (werkende) ouders later op de avond, als de kinderen in bed liggen.</li> <li>▪ Essegem is een actieve partner in de samenwerking rond het Huis van het Kind.</li> <li>▪ Essegem werkt activiteiten voor de hele familie verder uit.</li> <li>▪ Essegem streeft naar een verbouwing van onthaal tot klantvriendelijke ruimte met speelhoek, aangepast sanitair voor kinderen en een verbetering van de totale toegankelijkheid van het gebouw.</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ De ontbijtvoorstellen van GC Essegem, Uit de Veren, worden voortgezet.</li> <li>▪ Essegem heeft voor alle activiteiten een OMNIO-prijs en schrijft zich in op de vrijetijdspas van de VGC</li> <li>▪ Mensen met een beperkte mobiliteit kunnen intekenen op het project Bib aan Huis.</li> </ul>
O4.4	Senioren kunnen genieten van een cultureel aanbod waarbij ontmoeting tussen leeftijdsgenoten bevorderd wordt.
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Er wordt een aangepast vrijetijdsaanbod georganiseerd dat zich focust op het principe van een gezonde geest in een gezond lichaam (dansinitiaties, computerlessen, wandelingen, sportinitiaties, ...).</li> <li>▪ Er wordt een structurele samenwerking aangegaan met het OCMW.</li> <li>▪ De maandelijkse uitstappen, georganiseerd door de dienst cultuur, houden rekening met mensen met een beperkte mobiliteit.</li> <li>▪ De bibliotheek verzorgt maandelijks een speciale ochtendopening in de bibliotheek, speciaal op vraag van de parkresidentie.</li> </ul>
O4.5	Jettenaren van verschillende taal-, sociaal-economische en cultuurachtergronden en van verschillende leeftijden leren elkaar kennen en waarderen in interculturele en/of intergenerationale projecten.
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Essegem ontwikkelt het project 'Hallo Cultuur', waarbij anderstaligen met Nederlandstalige vrijwilligers op culturele uitstap gaan.</li> <li>▪ Essegem organiseert Lekker Vreemd, een kookcursus door cursisten Nederlands.</li> <li>▪ Essegem werkt aan het intergenerationale project ZoDoende met het Seniorencentrum en Jeugdhuis De Branding.</li> <li>▪ Essegem organiseert verder behoeftenonderzoek bij de cursisten Nederlands om het aanbod aan te passen en doorstroom te stimuleren.</li> <li>▪ Essegem werkt aan een interculturele revue binnen het traject interculturaliseren met Foyer.</li> <li>▪ Essegem identificeert sleutelfiguren binnen diverse doelgroepen en werkt samen met zelforganisaties.</li> </ul>
O4.6	Jettenaren kunnen in de bib terecht voor cultuurspreiding en een pluriform informatie-aanbod.
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ De bibliotheek houdt voortdurend de collectie up to date.</li> <li>▪ De bibliotheek organiseert leesbevorderende en cultuureducatieve activiteiten zowel voor het grote publiek, als voor de scholen (o.a. lezingen, medialessen, introductiebezoeken, ...).</li> <li>▪ De bibliotheek schakelt op piekmomenten Wandelende Informatieve Medewerkers (WIM) in.</li> </ul>

#### **S5: INWONERS ZIJN DE AMBASSADEURS VAN HET LOKAAL CULTUURBELEID.**

O5.1	Het lokaal cultuurbeleid kan beroep doen op deskundige inwoners (beheersorgaan van de bibliotheek, raad van bestuur van het GC Essegem,
------	---

	cultuurraad).
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Elke raad waakt over de uitvoering van het lokaal cultuurbeleid als dusdanig en de vooropgestelde doelstelling per respectievelijke partner door adviezen uit brengen.</li> <li>▪ Elke raad keurt jaarlijks het actieplan en het jaarverslag van de respectievelijke partner goed.</li> <li>▪ Elke raad heeft een eigen organiek en huishoudelijk reglement met een verschillende focus.</li> </ul>
O5.2	Zowel de wijkgroepen als de sociaal-culturele verenigingen kennen de mogelijkheden tot logistieke, administratieve en financiële steun en maken er gebruik van.
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ De brochure die bewoners helpt in de organisatie van buurt- en straatfeesten, wordt verder gepromoot bij bewonersgroepen en wijkcomités.</li> <li>▪ Het reglement ‘tegenoetkoming werkingskosten van Nederlandstalige Jetse verenigingen’ wordt toegepast.</li> <li>▪ Sociaal-culturele verenigingen kunnen rekenen op logistieke steun.</li> </ul>
O5.3	Initiatieven die zich prioritair focussen op ontmoeting en ontdekking worden ondersteund. “De andere is niet zo anders”
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Mensen die niet zijn aangesloten bij een vereniging of een wijkcomité kunnen eveneens beroep doen op financiële en/of logistieke steun.</li> <li>▪ Individuele en nieuwe projecten kunnen, afhankelijk van de doelstellingen en de uitwerking, ingebed worden in het lokaal cultuurbeleid.</li> </ul>
O5.4	De wijkcomités zijn de verbindende factor tussen het culturele aanbod en de bewoners en worden gestimuleerd om de dynamiek in hun buurt aan te wakkeren.
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Jaarlijks wordt er één wijk bevestigd naar de noden en de behoeften met als doel de wijk te leren kennen.</li> <li>▪ Met de wijkcomités in de geselecteerde wijk dat jaar wordt rond de tafel gezeten. Zij kennen de bewoners goed en kunnen op een constructieve manier de buurt mobiliseren, alsook de behoeften signaliseren.</li> <li>▪ Na deze bevestiging wordt er een specifiek project uitgewerkt met de wijk en op maat van de wijk, met als doel de wijk een aangename plek om wonen te maken.</li> <li>▪ Essegem bouwt een wijkwerking uit in samenwerking met wijkcomités en sleutelfiguren.</li> </ul>
O5.5	Vrijwilligers kunnen een engagement opnemen binnen het lokaal cultuurbeleid
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Een redactieraad van vrijwilligers bepaalt de inhoud van de Gazet van Jette</li> <li>▪ Essegem werkt samen met het Huis van het Nederlands en het Punt rond een vrijwilligersbeleid naar cursisten Nederlands</li> <li>▪ De staf van Essegem volgt de opleiding ‘Inschakelen van kwetsbare vrijwilligers’ ism BKO en Lasso</li> </ul>

## **S6: EEN JETTENAAR WEET WAAR HIJ INFORMATIE OVER HET CULTURELE AANBOD KAN VINDEN**

O6.1	Er wordt een planningstool opgezet opdat de drie culturele partners hun identiteit, hun evenementen en hun communicatiestrategie op punt kunnen stellen.
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Er wordt een activiteitenkalender opgesteld dat de activiteiten van de grootste culturele spelers herneemt.</li> <li>▪ Het platform 'Actief in Jette' wordt nieuw leven ingeblazen. Dit platform is een medium van en voor het sociaal-culturele veld. Verenigingen kunnen op dit platform zichzelf voorstellen, hun activiteiten posten, ideeën uitwisselen, thema's bespreken, ...</li> </ul>
O6.2	Elke partner gaat na op welke manier ze het meest efficiënt en zo gericht mogelijk naar de doelgroep kunnen communiceren over de eigen werking.
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Vandaag de dag zijn er verschillende kanalen om te communiceren. Er kan gebruik gemaakt worden van een eigen website, Facebook, nieuwsmedia, ... . Toch is het belangrijk om bij elk evenement de juiste doelgroep te bereiken. Daarom zal er bij elk evenement eveneens een beknopt communicatieplan uitgewerkt worden.</li> <li>▪ Er wordt met taalicoontjes en meertalige flyers gewerkt.</li> <li>▪ Essegem geeft een meertalige Gazet van Jette uit.</li> </ul>

## Hoofdstuk 9 - Financiële middelen

### MIDDELEN VAN DE DIENST CULTUUR

Personeel	Niveau	VTE	Functie
	A 1	1	1 cultuurbeleidscoördinator (deels gesubsidieerd)
	B1-3	2,30	1 Brede School coördinator (gesubsidieerd) 2 culturele medewerkers
	C1-3	1	2 culturele medewerkers
	<b>totaal</b>	<b>4,30</b>	<b>6 medewerkers</b>
<b>Inkomsten</b>	Personeelssubsidie Vlaamse Overheid		€107.621,59
	VGC-subsidie		€14.025
<b>Uitgaven*</b>	Werkingskosten (personeel niet inbegrepen)		€170.750

De gemeente betaalt eveneens de kosten voor bijscholingen, telecommunicatie, informatica, onderhoud bureaus, meubilair, energieverbruik en dergelijke.

\*Het definitieve budget is steeds afhankelijk van de begrotingsbesprekingen.

### MIDDELEN VAN DE BIBLIOTHEEK

Personeel	Niveau	VTE	Functie
	A4	0,80	1 bibliothecaris (deels gesubsidieerd)
	B1-3	2,30	1 assistent-dienstleider 2 technische secretarissen
	C1-3	4,76	6 bibliotheekassistenten
	D1-3	0,80	1 bibliotheekassistent
	Werklieden	0,66	1 boekbinder
	<b>totaal</b>	<b>9,32</b>	<b>12 medewerkers</b>
<b>Inkomsten</b>	Eigen inkomsten (variabel)		€8.608 in 2012
	Personeelssubsidie Vlaamse overheid		€94.035,33
	Werkingsubsidie Vlaamse overheid voor SBB		€2.331,47
	VGC-subsidie voor IBL (variabel)		€827 in 2012
<b>Uitgaven</b>	Administratieve werkingskosten		€8.800
	Technische werkingskosten		€9.000
	Collectie-uitgaven		€70.000
<b>Infrastructuur</b>	1036 vierkante meter, waarvan 584 vierkante meter publieksruimte (verspreid over 2 verdiepingen) en 122 vierkante meter polyvalente zaal.		

De gemeente betaalt eveneens de kosten voor bijscholingen, telecommunicatie, informatica, onderhoud gebouw, meubilair, energieverbruik en dergelijke.

**MIDDELEN GC ESSEGEM**

<b>VGC personeel 2013</b>	<b>Niveau</b>	<b>VTE</b>	<b>Functie</b>
	A/B	2	1 centrumverantwoordelijke (tijdelijk contract) 1 cultuurfunctionaris (tijdelijk contract)
	B	0,5	1 communicatiemedewerker (tijdelijk contract en sinds 1/10/13 niet ingevuld)
	C	3	1 administratieve ondersteuning (vast contract) 1 administratieve ondersteuning + boekhouding (vast contract) 1 techniekeer (tijdelijk contract)
	D	3	1 onthaalmedewerker (vast contract) 1 klusjesman (vast contract) 1 poetskracht (tijdelijk contract)
<b>VZW personeel 2013</b>	B	1	1 projectmedewerker Stedenfonds (in opzeg, einde contract 31/12/2013)
	<b><i>totaal</i></b>	<b><i>9,5</i></b>	<b><i>10 medewerkers</i></b>
<b>Inkomsten</b>	Totale omzet		€200.000 in 2012 <sup>23</sup>
	Werkingssubsidie VGC		€34.271
	Stedenfondsmiddelen		€46.000
	Werkingssubsidie gemeente		€10.000
<b>Uitgaven</b>	Werkingskosten		€199.000 in 2012
<b>Infrastructuur</b>	1038 vierkante meter, waarvan 7 vergader- en lesloaklen (12-20 personen), 2 polyzalen (120-150 personen), 1 atelierruimte, kantoorruimte, leeszaal en een café.		

Begin 2014 stelt zich een acuut probleem. Gezien de onduidelijkheid rond het nieuwe Stedenfonds, valt de projectmedewerker weg. De tijdelijke contracten in staffuncties zorgen eveneens voor onzekerheid, zowel bij het betrokken personeel, als bij de bestuurders, en maken bijgevolg een lange termijnwerking bijzonder moeilijk. Ook wordt het contract van de poetskracht na 2013 niet meer verlengd.

Indien het gemeenschapscentrum de vooropgestelde doelstellingen wil realiseren, moet de huidige personeelsformatie op zijn minst behouden worden en is (werk)zekerheid een absolute vereiste. Met het wegvallen van de projectmedewerker Stedenfonds is een extra voltijds stafmedewerker nodig om het behalen van de doelstellingen te verzekeren.

Op financieel vlak is minstens het behoud van de geïndexeerde werkingsmiddelen nodig. Na de ondertekening van het convenant is geen duidelijkheid geschapen over de middelen en het personeel dat ter beschikking worden gesteld van het gemeenschapscentrum.

<sup>23</sup> Uitzonderlijk jaar door de uitzonderlijke opbrengsten in het boekjaar 2012



## Hoofdstuk 10 – GC Essegem en de zes grote thema's samengevat

De VGC schuift zes thema's naar voor die zij terug wil zien komen in de werking van het gemeenschapscentrum. De meeste thema's komen expliciet in de doelstellingen terug en sommige overlappen elkaar, maar om alle verwarring te voorkomen, volgt hier een korte beschrijving van hoe wij, GC Essegem, onze rol daarin zien.

### OMGEVINGSGERICHT WERKEN IN EEN GROOTSTEDELIJKE CONTEXT

Uit de omgevingsanalyse blijkt duidelijk dat de gemeente de afgelopen jaren flink gegroeid is. Jette is een hele nieuwe wijk rijker en het ziet er niet naar uit dat de bouwdrang al aan het afnemen is. Er zijn heel wat jonge gezinnen bij gekomen, terwijl de actieve senior ook nadrukkelijk aanwezig is. De grote aanwezigheid van volle scholen toont aan dat er in de omgeving heel veel kinderen wonen en leven. We zetten daarom in op de familiewerking in al haar facetten. Dat betekent dat we ons actief inschakelen in het netwerk rond het Huis van het Kind, we ons aanbod aanpassen aan de noden van families en aan de noden van (anderstalige) kinderen in het Nederlandstalig onderwijs, al dan niet in Brede School verband.

Ook op de sociaal-economische uitdagingen wil Essegem een antwoord bieden. Door een prijzenbeleid te ontwikkelen voor mensen die financieel minder slagkrachtig zijn, willen we hen ook van het aanbod laten meegenieten. Door samen te werken met gespecialiseerde organisaties, zoals het OCMW, en zelf te zoeken naar sleutelfiguren, willen we mensen in een moeilijke situatie meer betrekken bij de werking van het centrum.

### DE VRIJWILLIGER

De komende zes jaar gaat Essegem actief werken aan een vrijwilligersbeleid. Daar waar al vrijwilligers actief zijn in de werking van het centrum, zorgen we voor meer ondersteuning en begeleiding. Zo blijven we voor de Gazet van Jette werken met een redactieraad van vrijwilligers die de inhoud van de krant bepalen. Zij worden begeleid door een stafmedewerker van het centrum.

Samen met het Huis van het Nederlands en Het Punt werken we aan een vrijwilligersbeleid ten aanzien van de vele cursisten Nederlands die in het gebouw en in de gemeente les volgen. Op deze manier zorgen we ervoor dat de cursisten meer oefenkansen krijgen, terwijl wij een heel nieuw publiek kunnen aanboren.

Het zoeken naar sleutelfiguren is een arbeidsintensieve opdracht voor de stafmedewerkers van het centrum, maar eens deze mensen gevonden zijn, wordt er ook van hen heel wat engagement verwacht. Om deze sleutelfiguren beter te ondersteunen schrijven we ons in op het traject 'Inschakelen van kwetsbare vrijwilligers' dat door Lasso en het BKO georganiseerd wordt. Als we deze mensen langere tijd willen houden in ons netwerk, is het noodzakelijk hen op een degelijke manier te ondersteunen.

### BETROKKENHEID EN BURGERPARTICIPATIE

Voor de ontwikkeling van het gemeenschapsforum heeft Essegem de eerste stappen al gezet. Er zijn enquêtes afgenomen bij de gebruikers van het gemeenschapscentrum en alle cursisten Nederlands die in het gebouw les volgen. Op de enquête volgde nog een focusgroep met de cursisten om dieper in te gaan op ervaren drempels.

Op basis van deze gegevens zijn de eerste bijstellingen al aan het gebeuren. De cursisten verlangen meer culinaire en feestelijke activiteiten en een prijzenbeleid dat hen niet afschrikt. De volwassen bezoekers vragen activiteiten later op de avond, zodat hun familiale verplichtingen en hun vrijetijdsbesteding elkaar niet uitsluiten. De bedoeling is om deze oefening met regelmaat te herhalen, zodat de bezoekers de werking van het centrum mee blijven bepalen.

Om de bewoners van de gemeente meer te betrekken, trekken we de wijken in. Door in wijken met mensen te gaan praten, of dat nu aan de hand van een enquête is of tijdens een gezellige buurtapero, geven we de bewoners inspraak in de werking van het centrum en het lokaal cultuurbeleid.

Zowel de Raad van Bestuur, het beheersorgaan van de bibliotheek als de cultuurraad volgen het lokaal cultuurbeleidsplan op. Zij zullen jaarlijks hun evaluatie maken die zal leiden tot het voortgangsrapport en eventuele bijsturing via het actieplan.

De stafmedewerkers van de gemeente, de bibliotheek en het gemeenschapscentrum zitten maandelijks samen om de acties op elkaar af te stemmen, om de verantwoordelijkheden te verdelen en om nieuwe initiatieven op touw te zetten.

## VERENIGINGEN

Er zijn 37 verenigingen aangesloten bij het gemeenschapscentrum. Zij kunnen rekenen op ondersteuning vanuit het gemeenschapscentrum op administratief en logistiek vlak. In de praktijk maken de verenigingen vooral gebruik van de zalen en het technisch materiaal. Sommige verenigingen rekenen ook op het centrum voor de lay-out van maandbladen, terwijl er met andere activiteiten worden georganiseerd. Om de relaties meer zuurstof te geven, gaan we in de komende beleidsperiode ieder jaar nauwer samenwerken met telkens vier verenigingen. We brengen de noden en verwachtingen in kaart, we bekijken of de ondersteuning aangepast moet worden en we onderzoeken of er samen nieuwe initiatieven ontwikkeld kunnen worden.

Naast de aangesloten verenigingen kunnen ook wijkcomités en opstartende (feitelijke) verenigingen in het gemeenschapscentrum terecht voor allerhande ondersteuning. We proberen zoveel mogelijk op maat te werken, zodat iedere vereniging krijgt wat nodig is.

De drie erkende etnisch-culturele verenigingen met hun adres in Jette hebben hun werkgebied buiten de gemeente en zijn ook niet aangesloten bij het gemeenschapscentrum. Ook zelforganisaties zijn nog niet actief in de gemeente. We leggen wel al contacten met koepelorganisaties om elkaars werking beter te leren kennen en de mogelijkheden in onze omgeving te bekijken.

## SAMENWERKING

Essegem wil een actieve speler zijn in het Cultuurcentrum Brussel. Voor 2014 staan al twee projecten op het programma. In het kader van het traject rond interculturaliseren werken we aan een revue. Ook

rond het project 'Actie zoekt Burger' zal worden samengewerkt in het kader van Cultuurcentrum Brussel. Wat de verdere toekomst zal brengen, is nog niet bekend, maar we zullen ook dan aan grotere, bovenlokale projecten meewerken. In deze projecten is voor ons vooral de ontmoeting tussen verschillende culturen, generaties en leefwerelden van belang. We willen verschillende mensen samenbrengen rond gedeelde interesses en thema's, al dan niet op een verrassende locatie.

Ook met andere beleidsdomeinen wordt veelvuldig samengewerkt. In het centrum zijn vier verschillende onderwijsinstellingen actief en de samenwerking met het Huis van het Nederlands wordt verder uitgediept. We spelen een actieve rol in het netwerk rond Brede School Essegem en zorgen voor de dagdagelijkse ondersteuning van de coördinator. De relaties met de Nederlandstalige scholen in Jette worden verder aangehaald en met Eat vzw, een opleidingsproject in de horeca dat zorgt voor de uitbating van het café. werken we verder aan een inhoudelijke samenwerking.

Op het vlak van welzijn hebben we goede contacten met het lokaal dienstencentrum en engageren we ons voor de samenwerking rond het Huis van het Kind.

Om een aantal van onze deelwerkingen verder uit te bouwen, werken we aan samenwerkingen met verschillende organisaties en verenigingen, al dan niet op structurele basis.

### DIVERSITEIT EN INTERCULTURALITEIT

Ruim 80% van de Jetse bevolking heeft de Belgische nationaliteit. 10,8% van de bevolking komt uit één van de EU-landen, waarbij de Fransen het best vertegenwoordigd zijn. De overige 8,8% komt uit niet EU-landen. Bij hen zijn vooral de Marokkanen en de Congolezen relatief goed vertegenwoordigd. Er zijn drie erkende etnisch-culturele verenigingen geregistreerd in Jette, maar zij hebben hun werkingsgebied elders. Zelforganisaties zijn nog niet actief in de gemeente. De verkleuring van de gemeente is dus nog relatief beperkt. De schoolpopulatie daarentegen, is duidelijk wel diverser.

Ook bij de activiteiten voor kinderen in het centrum komt deze sociale mix terug. Bij de activiteiten voor families of volwassenen is deze diversiteit nog niet zichtbaar. Het bereiken van alle families, ook die met een migratieachtergrond, is een van de speerpunten voor de komende beleidsperiode.

In Essegem komen een heleboel nationaliteiten over de vloer, maar dan vooral voor de Nederlandse lessen. Zowel wij als het Huis van het Nederlands hebben vastgesteld dat veel van die cursisten nauwelijks gebruik maken van het Nederlandstalig vrijetijdsaanbod. Om hen te betrekken bij de werking van het centrum wordt het aanbod op basis van de hoger vernoemde enquête en focusgroep aangepast. We willen hen ook een actieve rol laten spelen in de werking van het centrum en werken daarom samen met het Huis en Het Punt aan een vrijwilligersbeleid specifiek voor deze doelgroep. Het lijkt hoog gegrepen om als gevolg van dit vrijwilligersbeleid snel een weerspiegeling terug te vinden in de Raad van Bestuur, maar we hopen op langere termijn ook daar meer diversiteit te krijgen.

## Hoofdstuk 11 – Inhoudelijk vervolg

In de vorige hoofdstukken werden de ambities, de beleidskeuzes en de beleidsprioriteiten weergegeven voor de komende zes jaar in de vorm van strategische en operationele doelstellingen. Met dit plan werden de bakens uitgezet en wordt er een duidelijke koers gevaren. Toch stopt het hier niet bij. Dit plan zal jaarlijks verder geconcretiseerd worden in de actieplannen. Elke partner zal de tijd nemen om de projecten en de processen voor het komende jaar op een specifieke, meetbare, aanvaardbare, realiseerbare en tijdsgebonden (SMART) manier te formuleren. Op deze manier kan niet alleen elke partner zeer gericht werken, maar zo kan er eveneens jaarlijks, ten eerste, een degelijke evaluatie gebeuren en, ten tweede, een voortgangsrapport opgesteld worden in functie van dit lokaal cultuurbeleid.

Zoals meermaals aangegeven, ligt het inhoudelijk accent van dit plan op empowerment, met de nadruk op een bottom-upgedachte vanuit het sociaal-cultureel veld. Om dit te kunnen realiseren zullen de handen in elkaar moeten geslagen worden. Dit kan enkel wanneer iedereen op de hoogte is van het bestaan van dit plan. Daarom zal er in Jette Info en in de Gazet van Jette aan artikel verschijnen waarin dit plan en de prioriteiten kort worden toegelicht. Daarnaast zullen de voorzitters van de Jetse sociaal-culturele verenigingen met een Nederlandstalige of tweetalige werking een exemplaar ontvangen, met een uitnodiging tot dialoog. Er zal eveneens een gemeenschapsforum in teken staan van dit plan om het plan bij de bevolking te verduidelijken.